

SENÁT

1 / 2 0 2 2

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

- Senátní podpora Ukrajiny
- Rozhovor s místopředsedou Senátu Janem Horníkem
- Zahraniční cesta do Bruselu

- 3 Slovo předsedy Senátu**
- 4 Schůze Senátu**
Sylva Kyselová, Jan Knotek
- 7 Legislativní přehled**
- 8 Rozhovor s místopředsedou Senátu Janem Horníkem**
Vojtěch Chmelíček
- 11 Evropská legislativa**
Babeta Kučerová
- 12 Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí**
Zbyněk Linhart
- 14 Fotoreportáž**

Schůze Senátu

4

Rozhovor s místopředsedou Senátu Janem Horníkem

8

16 Senátní podpora Ukrajiny

Vojtěch Chmelíček

18 Předsedové obou komor Parlamentu v Bruselu

Lada Faldynová

20 Krátké jméno naší země: nepochopená a podceňovaná součást moderní české státnosti
Prof. RNDr. Petr Pavlínek, Ph.D.**22 Senát a zahraniční politika****26 Komentář senátora: Rostoucí ceny energií**

Šárka Jelínková

27 Komentář senátora: Vliv varianty Omikron na probíhající pandemii

Roman Kraus

28 Dva pohledy na pandemický zákon v Senátu

Václav Láska a Jan Holásek

30 Aktuální legislativa – Více peněz do regionů postižených povrchovou těžbou

Miroslav Balatka

31 Senátor a jeho region

Adéla Šípová, Tomáš Třetina a Ondřej Šimetka

34 Regionální kaleidoskop**39 Stalo se**

Senátní pomoc Ukrajině

16

Když jsem při nedávné návštěvě Evropského parlamentu do pamětní knihy zapsal slova našeho prvního porevolučního prezidenta Havla „Jsme sice každý jiný, ale jsme na jedné lodi“, která pronesl na téměř místě před 28 lety, nemohl jsem vědět, že se záhy znovu, ještě jasněji, potvrdí. Ruská nevyprovokovaná barbarská agrese proti suverénnímu státu nás učí mnohým tragickým lekcím, jedna z nich pro mě ale vystupuje obzvlášť silně: neexistuje žádné oni a my, je pouze jedno – my. Protože to, co se děje na Ukrajině, v zemi, která má své demokraticky zvolené představitele a svrchované území, se dotýká nás všech. Všech, kteří cítí život v demokracii a ve svobodě, které jsou základními stavebními kameny naší prosperity a spokojeného života.

Celý svět obdivuje odvahu Ukrajinců. Odvahu postavit se agresorovi, hrdinně bránit svou vlast, odvahu bojovat za svobodu. A celý svět také přispěchal Ukrajině na pomoc. V Evropské unii, v Severoatlantické alianci, v rámci celého demokratického světa, ale i u nás v České republice jsme ukázali, že umíme být jednotní. A já věřím, že jednáme-li společně, v jednotě a s odvahou, dokážeme čelit i těm nejtěžším výzvám. Přece jen jsme na jedné lodi.

Podobnou jednotu jsem pocítil už i před počátkem války na Ukrajině, na společné návštěvě Bruselu s předsedkyní Poslanecké sněmovny Markétou Pekarovou Adamovou. Jednali jsme s předsedkyní Evropské komise Ursulou von der Leyen, předsedkyní Evropského parlamentu Robertou Metsolou, předsedou Rady Evropské unie Charlesem Michélem i s generálním tajemníkem Severoatlantické aliance Jensem Stoltenbergem. Téma k hovoru bylo mnoho, od současného napětí ve světě až po stále probíhající pandemii. Vždy jsme se ale vraceli k jednomu tématu, a tím byla solidarita.

Měli bychom si velmi dobře uvědomit a měli bychom být schopni přijmout, že pokud se postavíme za Ukrajinu, tak i nás to může bolet, i nám to může přinést ztráty. Ale ty ztráty budou mnohonásobně menší než v případě, kdy bychom nedělali nic. Západní civilizace včetně EU zažívala v poslední dekádě období prosperity a růstu životní úrovně. Trvalý růst jsme považovali za naprosto nezbytný atribut úspěšného rozvoje. Namlouvali jsme si, někteří tomu možná i věřili, že za účelem zvyšování blahobytu je nor-

mální a bezproblémové obchodovat a spolupracovat prakticky s každým. Tedy bohužel i s těmi, kteří protiprávně, agresivně a nevyprovokováni útočí na své sousedy, nerespektují lidská práva a svobodu rozhodování. Bylo chybou, že jsme krok za krokem takto prodávali svoji nezávislost a oslabovali pevnost svých hodnot.

Současná situace nás ale učí i jedné důležité věci – nevidět věci černobíle. Například, nesmíme zapomínat na to, že ruský národ není Putinovým národem, stejně jako běloruský národ není národem Lukašenka. Nesmíme ale ztrácet z očí ani další výzvy, které před námi stály ještě před ruským válčením na kontinentu. Vyčerpání rodiče, podnikatelé na pokraji svých sil i rozpočtů, zdravotníci už třetím rokem pečující o nevidané množství pacientů. Na ně v současné situaci nesmíme zapomínat.

Nedávno se mi při přemýšlení o budoucnosti vybavila slova svatého Augustina, který pravil, že pokud budeme žít dobře, pak bude i naše doba dobrá a současně zdůraznil, že my jsme ta doba, a tedy jací jsme my, taková je doba. Považuji proto za velmi povzbudivé, že přestože Evropa dnes prožívá jeden z nejtemnějších okamžiků od druhé světové války, vidíme zároveň podporu a nezištnou pomoc, která se dostává lidem z Ukrajiny, kteří se kvůli Putinově válce ocitli v nesnázích a nebezpečí.

Tato nezištná podpora a pomoc, často poskytovaná na úkor sebe a vlastních nejbližších, je velkou nadějí pro nás a naši budoucnost. Děkuji a prosím vydržme!

Petr Půlka

Schůze Senátu

OD PROSINCE 2021 DO ÚNORA 2022 SE SENÁTOŘI SEŠLI NA TŘECH SCHŮZÍCH SENÁTU, BĚHEM NICHŽ PROJEDNALI TŘICET DVA BODŮ. Z TOHO BYLO CELKEM SEDM NÁVRHŮ ZÁKONŮ POSTOUPENÝCH POSLANECKOU SNĚMOVNOU. SENÁTOŘI PĚT ZÁKONŮ SCHVÁLILI, U JEDNOHO VYJÁDŘILI VŮLI SE JÍM NEZABÝVAT A JEDEN ZAMÍTLI.

Vzhledem k podzimním volbám do Poslanecké sněmovny zatím nebyl dokončen legislativní proces u „běžných“ návrhů zákonů, u kterých musí proběhnout tři čtení a projednání ve výborech. Všechny Poslaneckou sněmovnou postoupené návrhy zákonů byly projednány ve stavu legislativní nouze, ve zkráceném jednání. Primárně se jednalo o návrhy řešící pandemickou situaci. Senát tak schválil další úpravy poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění COVID-19 či mimořádný příspěvek zaměstnanci při nařízené karanténě. Prodloužil také pro rok 2022 vyplácení tzv. kompenzačního bonusu určeného na kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s ohrožením zdraví v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 nebo s krizovými, mimořádnými nebo ochrannými opatřeními přijatými z důvodu tohoto ohrožení.

Účinný nástroj pro ředitele škol v boji proti nákaze COVID-19

Senát se zabýval také novelou školského zákona, jejímž cílem je umožnit řediteli školy flexibilně reagovat na situaci, kdy je chod školy ochromen z personálních důvodů na straně pedagogických pracovníků. Ředitel školy získá oprávnění vyhlásit až na 10 dní v jednom školním roce buď distanční vzdělávání, nebo úplné volno. Musí však trvat stav pandemické pohotovosti a z důvodu izolace, karantény nebo onemocnění COVID-19 pedagogických pracovníků není dočasně možné zajistit běžné prezenční vzdělávání ve škole. Tato novela zároveň zavádí možnost po dobu vyhlášení mimořádného ředitelského volna nebo mimořádného vzdělávání distančním způsobem čerpat ošetřovné. V krátké rozpravě senátoři přivítali, že tato pravomoc bude svěřena přímo ředitelům škol, neboť poskytuje možnost účinně a cíleně zasáhnout proti případnému ohnisku nákazy COVID-19. Pro schválení se vyslovilo ze šedesáti dvou přítomných 60 senátorek a senátorů.

Senát těsně zamítl novelu pandemického zákona

Velmi sledované bylo i projednávání novely tzv. pandemického zákona (zákon o mimořádných opatřeních při epi-

demii onemocnění COVID-19). Rozprava netrvala tak dlouho jako v Poslanecké sněmovně, ale během více než 7 hodin v ní vystoupilo 23 senátorek a senátorů, řada z nich opakovaně, včetně ministra zdravotnictví, který reagoval v průběhu rozpravy na dotazy či kritické připomínky. Senát posléze hlasoval o návrhu předložený návrh zákona schválit. Pro se vyslovilo 30 senátorek a senátorů, přičemž kvórum potřebné pro přijetí bylo 31. Při stejném kvóru se pro zamítnutí vyslovilo 32 senátorek a senátorů a návrh zákona tak putoval zpátky do Poslanecké sněmovny, která veto Senátu přehlasovala.

Senát podpořil pomoc lidem dotčeným nárůstem cen energií

Senát se také zabýval novelou zákona o státní sociální podpoře. Její projednávání uvedl ministr práce a sociálních věcí tím, že vláda v reakci na růst cen energií chce domácnostem pomoci, ale nechce jít cestou plošného odpuštění nebo snížení DPH nebo úpravy zeleného bonusu. Toto řešení by mělo dopad na státní rozpočet ve výši převyšující 25 miliard Kč. Tato novela tedy přináší adresné řešení a pomoc těm, kteří ji opravdu potřebují, a to v podobě zvýšení normativů pro příspěvek na bydlení a zmocnění vládě, aby mohla tyto normativy v případě potřeby upravit. Všichni přítomní senátoři se s touto strategií ztotožnili a svým hlasem novelu zákona podpořili.

V lednu se Senát opět zabýval novelou zákona o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. Ministr práce a sociálních věcí v úvodu zmínil, že vláda se po dlouhém zvažování rozhodla zmrazit platy u více než 300 tisíc lidí ve veřejném sektoru s výjimkou pracovníků ve zdravotnictví, části sociálních služeb či bezpečnostních složek a pedagogických pracovníků. Toto byl hlavní impuls upravit platy i ústavních činitelů, soudců a státních zástupců. Při říjnovém projednávání senátorky a senátoři novelu zamítlí a Poslanecká sněmovna o ní již, vzhledem k volbám, nemohla znovu hlasovat. Stejně doporučení přijaly i oba senátní výbory. Většina senátorů se ale přiklonila k vyjádření vůle návrhem zákona se nezabývat.

Stomici budou mít jednodušší parkování

Senát nadále pokračoval v projednávání svých zákonodárných iniciativ. V lednu schválil z iniciativy senátorů Jana Holáska a Marka Hilšera novelu zákona o silničním provozu a o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, na základě které by se zjednodušilo parkování pro osoby, které trpí dočasnou nebo trvalou stomií tím, že jim budou přiznána některá práva v oblasti dopravního provozu, která mají držitelé průkazu ZTP a ZTP/P. Senát zároveň požádal Poslaneckou sněmovnu, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v 1. čtení.

Naopak novela zákona o státní památkové péči, kterou předložila senátorka Renata Chmelová s dalšími senátory zvolenými ve volebních obvodech v Praze, již v říjnu roku 2020, byla po dlouhých debatách zamítnuta. Cílem novely bylo zvýšit pokuty za neplnění povinností stanovených zákonem o památkové péči. Navrhovatelka uvedla, že v praxi často dochází k případům, kdy vlastníci památkově chráněných objektů úmyslně porušují své povinnosti s tím, že eventuální nevysoká pokuta se jim stává pouhým vícenásobkem. Doplnila, že v minulých letech byla v Praze zdemolována řada chráněných objektů. Hlavním důvodem zamítnutí bylo dle vystupujících v rozpravě, že pouhé zvýšení pokut situaci nevyřeší a že zákon, který byl schválen již v roce 1987 Českou národní radou, vyžaduje zásadnější přepracování.

Senát důrazně odsoudil ruskou agresi vůči Ukrajině

Již v polovině prosince se Senát zabýval mimořádnými aktivitami ruské armády na hranicích Ukrajiny. Z iniciativy Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost přijal usnesení, ve kterém konstatoval, že v nejbližším okolí Ukra-

jiny lze pozorovat mimořádné aktivity jednotek armády Ruské federace, což s ohledem na skutečnost, že ruské jednotky v roce 2014 obsadily suverénní území Ukrajiny a dodnes ho okupují, vyvolává nové obavy ze skutečných úmyslů Ruské federace, zejména když Rusko přerušilo jednání v rámci Rady NATO-Rusko a také diplomatické vztahy s NATO. Zároveň Senát vyslovil uznání práci jednotek Armády ČR v Lotyšsku a v Litvě, které v obou zemích působí v rámci bojových uskupení NATO s cílem zvyšovat kohezi armád členských států NATO a prokázat připravenost ke společné obraně. Senát také připomněl, že podpora suverenity a teritoriální integrity států jako Ukrajina je v bezpečnostním zájmu ČR. Senát doporučil vládě ČR, aby při jednání nadcházející Evropské rady podpořila společný postup EU ve prospěch ochrany před destabilizujícím působením Ruské federace, usilovala o jednotný postup v rámci NATO a EU vůči Rusku.

Vzhledem k vyostření situace a vstupu armády Ruské federace na území Ukrajiny svolal předseda Senátu na návrh Organizačního výboru na pátek 25. února mimořádnou schůzi Senátu. Jejím jediným bodem bylo přijetí usnesení Senátu k aktuální situaci na Ukrajině. Jednání Senátu se účastnila většina členů vlády a k Senátu velmi emotivně promluvil i velvyslanec Ukrajiny v České republice pan Jevhen Perebyjnis. Ve svém usnesení, stejně jako i ve vystoupeních v rozpravě, Senát důrazně odsoudil jak útok Ruské federace na Ukrajinu, kterým hrubě porušila základní normy mezinárodního práva a mezinárodně platné závazky včetně Charty OSN, tak rovněž zapojení Běloruska do této agrese. Senát vyzval mimo jiné k vyloučení Ruské federace a Běloruska z mezinárodních organizací, zejména z Rady Evropy, k okamžitému přijetí nejtvrdějších sankčních opatření či

k jednotnému postoji při vyloučení Ruské federace z platebního systému SWIFT a dalších alternativních platforem. Vyzval také Mezinárodní trestní soud, aby se nadále zabýval situací na Ukrajině s ohledem na možné páchaní zločinů v jeho jurisdikci, za něž nese odpovědnost prezident Ruské federace a další představitelé Ruské federace a Běloruska. Ocenil také kroky vlády České republiky vedoucí k podpoře Ukrajiny v oblasti vojenské, finanční i humanitární a zároveň vyzval k zesílení této podpory.

V nové vládě České republiky jsou i 2 senátoři

V prosinci byla jmenována nová vláda České republiky. Mezi jejími členy jsou i 2 senátoři resp. 1 senátorka a 1 senátor. Ministry pro životní prostředí se stala senátorka Anna Hubáčková a ministrem pro evropské záležitosti senátor Mikuláš Bek. Členové vlády mohou být senátory či poslanci, ale nemohou být členy výborů či komisí. Senát tak musel přistoupit ke změnám v jejich složení. Novým předsedou Výboru pro záležitosti Evropské unie byl výborem zvolen a Senátem potvrzen senátor David Smoljak a předsedou Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu byl namísto senátorky Hubáčkové zvolen senátor Lumír Kantor.

Na prosincové schůzi senátorky a senátoři volili členy Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu. Na druhé funkční období byl zvolen pan Petr Blažek a za Miloše Rejchrtu, který již znovu kandidovat nemohl, zvolili senátorky a senátoři pana Daniela Kroupu.

Senát si připomněl 25. výročí ustavení Senátu

Na poslední schůzi v roce 2021 si Senát také připomněl 25 let od svého ustavení. Při této příležitosti byla zveřejněna Deklarace k 25. výročí ustavení Senátu, ve které senátoři mimo jiné prohlašují, že ústavodárce obdařil Senát kontrolní a stabilizující funkcí za účelem rozdělení, vyvážení a kontroly státní moci; každé rozvržení výkonu moci je pouhým záměrem, pokud se nepropojí s odpovědností osob, které jsou výkonu moci povolány, aby společně přispívaly k dobrému vládnutí; Senát je od svého ustanovení garantem trvání a naplňování společenské smlouvy z doby zakládání našeho demokratického právního státu; byla naplněna naděje v otevřenou, lepší a trvale udržitelnou budoucnost; senátoři pocházejí z 81 volebních obvodů, jsou předurčení právě k tomu, aby do nejvyšších pater politiky přenášeli hlasy z centra i periferie, hlasy slyšitelné, také však hlasy, které je potřeba zesílit; vývoj ve světě v posledních letech ukazuje, že svoboda, demokracie, ba ani život sám nejsou samozřejmostí; ztratíme-li to ze zřetele, můžeme o ně přijít; být senátkou či senátorem českého parlamentu znamená závazek tyto hodnoty aktivně provázet a chránit.

Sylva Kyselová

ředitelka Odboru organizačního Kanceláře Senátu

Jan Knotek

koordinátor schůze Senátu

Shrnutí legislativní práce Senátu

tisk	název	výsledek
18. schůze Senátu		
147	Zákon o mezinárodním právu soukromém – senátní návrh – 2. čtení	nepřijato usnesení
166	Zákon o pobytu cizinců na území ČR – senátní návrh – 1. čtení	příkázán
172	Volba členů Etické komise	zvolení Petr Blažek a Daniel Kroupa
173	Zákon o dalších úpravách poskytování ošetrovného	schválen
174	Zákon o mimořádném příspěvku zaměstnanci	schválen
175	Zákon o kompenzačním bonusu	schválen
177	Informace o pozicích na zasedání ER 16.–17. prosince	vzata na vědomí
185	Pravidla hospodaření senátorských klubů pro rok 2022	schváleno
19. schůze Senátu		
149	Horní zákon - senátní návrh	prodloužena lhůta
151	Zákon o silničním provozu – senátní návrh	zamítnut
162	Zákon o integrovaném záchranném systému – senátní návrh	prodloužena lhůta
188	Zákon o státní sociální podpoře	schválen
189	Zákon o platu představitelů státní moci	nezabývat se
190	Informace o výsledcích zasedání ER 16.–17. prosince	vzata na vědomí
191	Informace komisí Senátu o činnosti za rok 2021	vzaty na vědomí
20. schůze Senátu		
143	Exekuční řád - senátní návrh – 2. čtení	prodloužena lhůta pro jednání výborů
167	Dohoda ČR-Finsko o změně a ukončení platných Dohod o podpoře investic	dán souhlas k ratifikaci
168	Dohoda o Mezinárodní finanční korporaci	dán souhlas k ratifikaci
169	Změna Dohody mezi ČR a VB o vzájemné ochraně investic	dán souhlas k ratifikaci
170	Smlouva mezi ČR a Kosovem o zamezení dvojímu zdanění	dán souhlas k ratifikaci
193	Zákon o mimořádném ředitelském volnu	schválen
198	Zákon o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19	zamítnut
22. schůze Senátu		
	Návrh usnesení Senátu k aktuální situaci na Ukrajině	usnesení přijato

Senát v Poslanecké sněmovně

tisk PS	název	výsledek
9. schůze Poslanecké sněmovny		
127	Zákon o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19	přijato znění PS

Ani ve strachu nesmíme pošlapávat lidská práva,

ŘÍKÁ MÍSTOPŘEDSEDA SENÁTU JAN HORNÍK. V ROZHOVORU KOMENTUJE AKTUÁLNÍ SITUACI NA UKRAJINĚ, ALE TAKÉ VÝVOJ ČESKÉHO POLITICKÉHO PROSTŘEDÍ A CESTU ZA VYSPĚLOU DEMOKRACIÍ. ROZEBÍRÁ TÉŽ SVOJI VIZI PRO SENÁT V BUDOUCNU A JEHO ROLI V RÁMCÍ ZAHRANIČNÍ POLITIKY A SVĚTOVÉHO SPOLEČENSTVÍ.

Když jsme se spolu poprvé domlouvali na rozhovoru, měl být úplně o jiném, možná o dost lehčím tématu. Nyní ale zažíváme šok z náhlého vypuknutí války na Ukrajině, pár set kilometrů od našich hranic probíhají boje. Dala se podle Vás eskalace konfliktu ze strany Ruska očekávat?

Bohužel, dala. Náznaky ruské rozpínavosti se pravidelně objevovaly v historii. Ať už se jedná o imperialismus Petra Velikého či ruskou anexi Krymu z roku 2014. Ruský medvěd v osobě prezidenta Putina dosáhl toho zcela nejhoršího, co bylo možné, když zavlekl do války nejenom Ukrajinu, Evropu a celý svět, ale také vlastní národ. Stopy této agrese nepůjde zahladit po dlouhou dobu. Stigma rozpoutání válečného konfliktu se s ruským národem povleče desítky let, neodlišně od traumatu, které si způsobilo bývalé nacistické Německo a s nímž byli Němci nuceni žít. Úplně stejně dopadne putinovské Rusko.

Senát se připojil k podpoře Ukrajiny na několika úrovních, plánujete podniknout nějaké kroky v rámci pomoci válečným uprchlíkům ve svém regionu?

Jsem rád, že náš Senát již od počátku této krize dokázal reagovat rychle a spontánně. Těší mne kroky Senátu jako celku, ale i aktivity jednotlivých senátorek a senátorů, ať už se jedná o přijatá usnesení nebo finanční podporu napadené země. V našem regionu jsme sice v rámci republiky od konfliktu v podstatě nejdále, na Karlovarsku je ovšem od devadesátých let poměrně velká ukrajinská komunita. Ukrajinci tu s námi žijí jako součást našeho společenství a nikdy jsme mezi sebou neměli nějaké rozbroje. Naopak, jejich komunita spíše pomáhala naší ekonomice a hospodářství, a nevidím důvod, proč by se situace měla měnit,

i kdyby jich k nám přišlo mnohonásobně více. Každá obec v regionu bude pomáhat podle svých možností, konkrétně mohou mluvit za malé město Boží Dar, kde poskytujeme ubytovací kapacity pro válečné uprchlíky. Především ale bude důležité tyto lidi včlenit do společnosti tak, aby se necítily jako odstřižená enkláva, ale aby se stali součástí našeho procesu žití.

Jak se podle Vás změnila politika a legislativní proces od Vašeho prvního zvolení do Senátu v roce 2004?

Při mých začátcích v Senátu byl všude ještě dobře patrný duch jeho založení, byli zde přítomni legislativní matadoři tehdejší politické scény. Tyto velice chytré osobnosti Senát svým způsobem budovaly a utvářely zvyklosti jak mezi zákonodárci, tak i mezi senátorskými kluby. Tato doba pro mne byla velmi příjemná, poučná a sám jsem si prošel minimálně dvouletým obdobím, kdy jsem novému prostředí přivykal. Po nabraných zkušenostech ze schůzí a debat jsem se do jednání začal aktivně zapojovat a tak

trochu vystrkovat růžky, což také napomohlo mé prospěšnosti v rámci senátorského kolektivu.

Politické prostředí prošlo obrovskou změnou, za což vdčíme především digitalizaci. I když ve svých počátcích Senát nestál v předvoji digitalizace státní správy, v průběhu let se situace změnila a dnes stále více přecházíme do digitálního prostředí. K velikému posunu přispěl i vstup České republiky do Evropské unie. V Senátu vznikl například evropský výbor, který od svého vzniku neustále zvyšuje frekvenci své agendy a dnes je dokonce druhý nejaktivnější v celé unii z hlediska projednaných nařízení orgánů EU, hned po tom portugalském, který má tuto agendu povinnou.

„Velká úloha Senátu spočívá v upozorňování na nebezpečí nedemokratických sil a ve vymezení se vůči konfliktům ve světě.“

Setkával jste se během své politické kariéry často s nátlakem ze strany lobbistů a zájmových skupin?

Na počátku ano. Byl jsem v podstatě takový nepopsaný list z Karlovarska, bez příslušnosti k nějaké z tradičních politických stran, a z různých směrů se objevily tendence tento list popsat a uzpůsobit k potřebám lobbistů. Od roku 1990 jsem starostou a různým nátlakům ze strany místního lobbingu jsem čelit musel. Rozhodl jsem se ale odolávat, a to i po mém příchodu do Prahy, a setrvat v tom, že těm lobbujícím lidem na ruku nepůjdu a že budu hlasovat podle sebe, ne podle nějakých individuálních či zájmových přání. Trvalo takové dva roky, než lobbistické skupiny zjistily, že chodit za mnou bude prostě a jednoduše zbytečné. To je pro mne vlastně ta největší odměna.

Jak je na tom naše země s korupcí? Jedná se podle Vás o stálý fenomén v českém prostředí?

To je fenomén, který se z povrchu zemského nepodaří vymazat asi nikdy. Demokracii a vyspělé civilizaci se u nás učíme teprve krátkých třicet let a bude trvat ještě dlouho, než všichni, od politiků po podnikatele a občany, pochopí, že korumpovat se skutečně nemá. Nezáleží na tom, na jaké úrovni, i korupce na té nejnižší úrovni škodí, a samozřejmě největší škody by mohly být napáchány korupcí na vysokých postech. Stále se máme co učit od států, které jsou v cestě za skutečně vyspělou demokracií dále a politickou kulturu si budují po delší dobu.

Odhalila koronavirová pandemie nějaké nedostatky zákonodárného procesu? Čemu se museli zástupci obou komor parlamentu za poslední dva roky naučit?

Jednoznačně odhalila. Nedostatky našeho systému byly především manifestovány v dnes již prokazatelně protiústavních opatřeních na začátku pandemie, kdy stát zamezoval vlastním občanům překračovat hranice a volně se pohybovat. V boji proti protiústavnosti sehrál Senát svou důležitou roli, když v jeho řadách vznikala ústavní žaloba proti těmto krokům vlády. Všichni jsme měli tenkrát odůvodnitelný strach způsobený v dnešní době bezprecedentní krizí, ale ani ve strachu nesmíme pošlapávat lidská práva.

Jak podle Vás v návaznosti na výsledky voleb do Poslanecké sněmovny bude vypadat spolupráce mezi oběma komorami českého Parlamentu?

Máme za sebou období, kdy bylo v Poslanecké sněmovně spíše středo-levicové zastoupení, které se se středo-pravicovým Senátem dostávalo do kolize. Situace se změnila a strany, které jsou v Senátu, jsou zastoupeny většinou v Poslanecké sněmovně a ve vládě. To ale nutně neznamená, že dochází k stoprocentní shodě, jak nám například ukázal pandemický zákon. Podstatné je, že když je nějaká legislativa ušitá horkou jehlou, Senát vždy vykonává svou funkci horní komory, která zákony opravuje tak, aby byly především spravedlivé a správné. Smutné je, že snaha o opravu legislativy vyvolává zejména v řadách sněmovní SPD potřebu vyčerpat jednání sněmovny obstrukcemi, které legislativní proces ve finále ztěžují. Nicméně my jako Senát se snažíme své názory na připravované zákony komunikovat tak, abychom mohli s Poslaneckou sněmovnou

v budoucnu pracovat efektivně na legislativě, která bude pro občany srozumitelná a užitečná.

Před nedávnem oslavil Senát 25 let od svého novodobého ustavení, jaká je Vaše vize pro Senát v budoucnu?

Moje vize Senátu spočívá v představě horní komory, která se přirozeně pohybuje zcela v odlišné době, než při jejím ustavení, ale zároveň myšlenky, se kterými byla zakládána, zůstávají stejné. Senát stojí pevně na Masarykových tradicích První republiky, na idejích svobody a demokracie. Je to také místo politické kultury, kde si navzájem nasloucháme a vedeme kultivovanou odbornou diskuzi. Toto je viditelné i při jednání pléna, kdy se k danému tématu vyjadřují skutečně odborníci, kteří jsou například zpravodaji daných návrhů zákonů. Zbytek zákonodárců si tak může poslechnout názor odborníka na projednávanou materii a lépe si tak utvořit svůj názor. Přál bych si, abychom v budoucnu nesešli z cesty a legislativu projednávali i nadále důkladně, což bohužel neusnadní stále se zrychlující doba, měnící se geopolitická situace nebo nemoci, které budou přicházet. Senát v budoucnu by měla formovat jeho podstata, a sice tvorba kvalitní legislativy pro naše občany.

Vidíte roli Senátu i v rámci zahraniční politiky? Může hrát roli v rámci zachování nejenom naší, ale i světové demokracie?

V každém případě. Velká úloha Senátu spočívá v upozorňování na nebezpečí nedemokratických sil a ve vymezení se vůči konfliktům ve světě. Konkrétně se lze bavit o vymezení se vůči putinovskému Rusku, které se chová způsobem, jako by chtělo znovu obnovit velký všesvazový stát a zahrnout do něj všechny země, které historicky spadaly do sféry vlivu komunistického Sovětského svazu. Z takového kolosu by poté již nebylo úniku. Tato úloha Senátu je zásadní, i když si můžeme připadat jako malý stát a malý Senát. Je nezbytné, abychom se postavili na stranu svobody a demokracie a vzkázali velkému Rusku a velké Číně, že nesdílíme jejich vizi budoucího uspořádání světové společnosti. Nelze přeci dopustit, aby se stále vedly války o území, o vliv a o nerostné bohatství. Úkolem celého světového společenství, český Senát nevyjímaje, je vypořádat se s nesvobodnými silami toužícími po válce a směřovat k cíli vzájemné spolupráce a pomoci.

Vojtěch Chmelíček

Oddělení komunikace Kanceláře Senátu

Jan Horník

- senátor za volební obvod 1 – Karlovy Vary
- do Senátu poprvé zvolen v roce 2004
- od roku 2018 místopředsedou Senátu
- člen STAN

Od budoucnosti evropské vodní dopravy k vysokým cenám energií

PROSINCOVÁ SCHŮZE SENÁTU BYLA BOHATÁ NA EVROPSKÉ TISKY, A TO JAK POČETNĚ, TAK TEMATICKY. SENÁTOŘI A SENÁTKY SE ZABÝVALI DOPRAVOU, TERORISMEM, ZDRAVOTNICTVÍM A ENERGETIKOU.

Senát podpořil rozvoj vnitrozemské vodní dopravy

Prosincovou schůzi Senát zahájil debatou o sdělení Komise k vnitrozemské vodní dopravě v Evropě. Senátoři a senátorky se shodli, že vnitrozemská vodní doprava je, společně s nákladní železniční dopravou, jedním z neúčinnějších druhů nákladní dopravy z hlediska emisí CO₂ a představuje tedy důležitý prvek v úsilí o dekarbonizaci dopravního systému. Rovněž připomněli usnesení Senátu z února 2018 ke společným pravidlům mezinárodní přepravy, v němž Senát upozornil na to, že odklon od silniční nákladní dopravy směrem k železniční a vnitrostátní vodní dopravě s sebou ponese finanční náklady spojené zejména s obnovou a případně výstavbou železničních a vnitrostátních vodních cest. V této souvislosti plénium zdůraznilo, že výstavba a údržba vnitrozemských vodních cest a jejich propojení bude vyžadovat značné finanční prostředky. Senát dále vyjádřil politování, že rozvoj vnitrozemské vodní dopravy v ČR dlouhodobě naráží na technické problémy, nedostatek finančních prostředků a absenci dlouhodobé strategie v oblasti vodních staveb, a že projednávané sdělení obsahuje spíše výčet návrhů opatření, ale nikoliv konkrétní návrhy týkající se finanční podpory pro jejich realizaci.

Navrhovaná pravidla k boji proti financování terorismu považuje Senát za potřebná, avšak nedostatečná

Senát se dále věnoval legislativnímu balíčku k boji proti financování terorismu. Plénium konstatovalo, že přijetí uceleného souboru pravidel pro boj proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu je velice potřebné, a to zejména z důvodu institucionální roztržitosti a špatné koordinace na úrovni EU. Rovněž uvedlo, že předložené návrhy nařízení a směrnic jsou v mnoha ohledech problematické, případně neúplné. Senát podpořil pozici vlády, která požaduje dopracování, zpřesnění a vyjasnění některých bodů těchto návrhů. Za problematické považuje např. možný negativní dopad nejen na státní rozpočty členských států, a možnost, že navrhované změny ve svém důsledku povedou k celkovému snížení efektivity nastaveného systému boje proti praní peněz a financování terorismu v ČR i v EU.

Nejasná role nového Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA)

V souvislosti s projednáváním zdravotního balíčku se plénium Senátu shodlo, že je třeba posílit koordinaci činností

týkajících se zdravotní bezpečnosti. V tomto ohledu rovněž v obecné rovině podpořilo zřízení nového Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA). Senát nicméně upozornil, že způsob zřízení HERA neumožňuje adekvátní veřejnou kontrolu aktivit vyvíjených novým úřadem. Senát se rovněž obává, že institucionální architektura útvaru HERA není dostatečně promyšlená, a že tak bude docházet ke zdvojování činností a překryvům mandátů. V tomto ohledu Senát požádal Komisi o vyjasnění role HERA např. vůči Výboru pro zdravotní bezpečnost (HSC), Evropskému středisku pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) nebo Evropské agentuře pro léčivé přípravky (EMA) a také vůči mandátu budoucího hlavního evropského epidemiologa, který byl zmíněn ve sdělení Prvního poučení z pandemie COVID-19 v červnu 2021, a zajímá ho rovněž povaha a rozsah spolupráce mezi ním a HERA.

K nárůstu cen energií

Na závěr prosincové schůze se Senát zabýval sdělením Komise k nárůstu cen energií. Senátoři a senátorky vzali na vědomí snahu Komise o řešení nárůstu cen energií a uvedli, že je nezbytné, aby se orgány EU touto problematikou důkladně zabývaly. Předložené sdělení podle nich však nenabízí žádné nové nástroje, které by členské státy EU mohly okamžitě využít při řešení současné krize. Senát se shodl, že vedle navrhovaných opatření je třeba zaměřit se také na příčiny, které vedly k nárůstu cen energií (např. vysoká závislost EU na dovážení fosilních paliv; postupný útlum těžby uhlí a odstavení jaderných elektráren; růst cen emisních povolenek v rámci systému EU ETS). Podpořil zejména opatření, která povedou k cenově dostupné energii pro domácnosti a podniky, zvýšení odolnosti energetického trhu v EU, prevenci výrazného kolísání cen energií, zajištění bezpečnosti dodávek plynu a elektřiny a ke snížení závislosti EU na dovozu energií. Rovněž souhlasí, s ohledem na složení energetického mixu ČR, aby byly do taxonomie EU zahrnuty jaderná energie, jakožto udržitelný zdroj energie, a zemní plyn, jakožto přechodný zdroj na cestě k dekarbonizaci energetiky a k zelené transformaci EU. Dále Senát vyzval Komisi k okamžitému zastavení obchodování s emisními povolenkami, a to do doby zásadní úpravy směrnice 2003/87/ES o systému EU ETS.

Babeta Kučerová

Oddělení pro EU Kanceláře Senátu

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

0 činnosti Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu ČR za rok 2021

Shrnutí

V řeči čísel se činnost Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí (VUZP) dá shrnout tak, že v průběhu roku 2021 VUZP zasedal celkem na 10 oficiálních schůzích a celkem projednal:

- 15 návrhů zákonů, včetně senátních (včetně stanoviska k petici Voda je život);
- 11 dokumentů EU;
- 1 Zprávu o životním prostředí České republiky za rok 2019;
- 2 ratifikace;
- 23 ostatních materiálů.

Epidemie koronaviru

I rok 2021 byl poznamenán zejména covidovou pandemií, a z ní plynoucích omezení a priorit, což mělo dopad jak na jednání orgánů Senátu, včetně výborů, tak z velké části i na obsah projednávaných bodů. Omezeny byly zejména veřejné akce, možnost účasti veřejnosti na práci Senátu a jeho orgánů, a omezovala nás také omezená možnost plánovat a uskutečňovat Veřejná slyšení a podobné akce v Senátu.

Pandemická covidová situace znamenala také omezení vnějších aktivit. V zásadě omezené cestování znamenalo, že VUZP v minulém roce vyjel do zahraničí jen jednou, a to do Albánie, coby přístupové země do EU. A také jen jednu cestu podnikli členové VUZP po České republice – na Jindřichohradecko, do senátního obvodu senátora Jaroslava Chalupského.

Evropské tisky

Často ve výboru projednáváme i evropské tisky. Většinou jde o vydání stanoviska pro Výbor pro záležitosti EU k dokumentům zaslaným z EK. Mimochodem, těch je každoročně ke třiceti tisícům. Zhruba tisícovce z nich se věnuje Senát na nejrůznější úrovni. I to ukazuje tu ohromnou zahlcenost a nutně z toho plynoucí reálnou nefunkčnost.

Mnoho z tisků „řeší“ nesmyslné, leč rádoby dobré myšlenky. A zatímco my v Evropě se doslova utápíme v jakoby řešení těchto tisíců věcí, předstírajíce, že to či ono umíme vyřešit centrálním přístupem, pro mnoho detailů nevidíme nebo nechceme vidět celek – například že na východě od nás se roky schylovalo k válce.

Jedním z nejdůležitějších témat pro náš výbor a pro celý Senát pak byly následující evropské politiky:

Národní plán obnovy

Prvním byl z kraje roku tzv. Národní plán obnovy (NPO), předložený jako součást strategie hospodářské obnovy EU, v němž je vyčleněno pro ČR cca 190 miliard Kč. Peníze z tohoto fondu mají nastartovat oživení hospodářství a firem zasažených dopady pandemie koronaviru. S ohledem na celkový objem tohoto nástroje obnovy si bude Evropská komise jménem Unie půjčovat na trzích bezprecedentní půjčku ve výši cca 750 miliard EUR (paradoxně originální titul tohoto nástroje je NextGeneration EU, jakoby cílem bylo budoucí generace v EU zadlužit až po uši).

NPO vznikl chaoticky a netransparentně, nebyly v něm zohledněny výzvy Senátu vládě, např. aby v rámci komponent zaměřených na zdravotnictví byl zásadně posílen rozvoj primární péče a zvýšena dostupnost zdravotní péče v regionech a příhraničních oblastech nebo doplněna podpora odvětví cestovního ruchu, včetně lázeňství a souvisejících, jako odvětví nejvíce postižených dopadem restrikcí z důvodu pandemie koronaviru apod. Absolutně nebyly zohledněny strukturálně postižené regiony a zvyšující se regionální rozdíly v České republice a riziko jejich dalšího růstu; v NPO nebylo ani zohledněno doporučení Rady EU evropského semestru v letech 2019 a 2020 (Country Specific Recommendations, CSRs), což bohužel nevalilo ani vládě, ani EK. Proč se tedy vůbec tato doporučení Evropskou komisí doporučují, přestává být jasné. A je to zásadnější a obecnější přístup.

NPO tak nakonec bude sloužit z velké části na rozfrčení peněz na vše, a současně na nic. A na zalátání děr ve státním

rozpočtu, jakkoli z NPO odpadly alespoň největší navrhované bizarnosti, jako například průběžné financování důchodového účtu v ČR.

Fit for 55

Druhým zásadním tématem z hlediska evropských tisků k projednávání dokumentů v balíčku či spíše ohromném balíku byl plán EU s názvem „Fit for 55“. „Fit for 55“ má za cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 55 %.

I kdyby kolem tohoto plánu všechno bylo skvělé z hlediska jeho idey, ukazuje se opět, že cesta do pekla je dlážděna dobrými úmysly. V důsledku honění klimatického cíle nás tato politika v oblasti energetiky vede k jakkoli snad dočasněmu, tak strategicky zcela fatálnímu zvětšení stávající závislosti na Rusku. Ale i kdyby tomu tak nebylo, dopady této politiky musí nést lidi. Proto paradoxně jedním z nejdůležitějších prvků v rámci tohoto obrovského balíčku je zřízení Sociálního klimatického fondu. Ten má poskytnout členským státům finanční prostředky na řešení sociálních dopadů na domácnosti a mikropodniky. Sama EK však připouštěla energetickou chudobu pro cca 100 milionů lidí, samozřejmě především na východě a jihu EU. A to bylo před růstem cen energií a před válkou na Ukrajině a před dalším vzestupem cen ropy a plynu. Jak moc nyní vzroste tento odhadovaný počet domácností, které si vysokou cenu energií nebudou moci dovolit, si nikdo momentálně ani nedovolí odhadnout. Sociálně klimatický fond tak absolutně nedokáže zachránit stávající rozsah domácností před energetickou chudobou, ani zabránit růstu nových domácností, které do energetické chudoby spadnou, a to je zásadní problém uskutečnitelnosti Green Dealu.

Utrácení pod záminkou dobra

Často je to tak, že neumíme řešit problémy dneška, a tak raději předstíráme vědecké řízení celoplanetárních problémů za padesát let.

Jaké si z toho vzít ponaučení? Že méně znamená více.

V naší práci je stále vidět, i pod tíhou tisíců dokumentů nejen z EU, jak jsme zahlceni, a jak pak zahlcujeme systém práva – nerealizovatelného, nesplnitelného, nevymahatelného, nepřehledného. S rostoucím negativním dopadem na stále rostoucí počet lidí. Vede nás to k rozkolu právního státu, minimálně z pohledu nemalé části společnosti.

Válka Ruska proti Evropě nám nastavuje zrcadlo. Mám obavy, že nedostatečně. A že to jen bude další záminka pro získání nového masivního úvěru EU a hlubšího zadlužování budoucích generací. Přičemž mám ještě větší obavy z reálného využití těchto dalších ohromných veřejných peněz. Vidíme to u koheze po dvaceti letech zkušeností, kdy se proklamativně utrácejí miliardy eur na snižování regionálních rozdílů, a výsledek je přesně opačný. A nikoho to nezajímá, nikomu nejde o podstatu. Jde jen o utrácení veřejných financí pod záminkou nějakého dobra.

Koheze jako příklad neúspěchu

Nově pod naším Výborem začal pracovat Podvýbor pro regiony v transformaci, který se snaží alespoň poukazovat na posledně zmiňovaný problém. Co všechno tento Podvýbor projednal, co doporučil a co plánuje, to už je na samostatné pojednání.

Zbyněk Linhart

předseda Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

senátor za volební obvod č. 33 Děčín

Složení Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí ve 13. funkčním období:

Předseda: Zbyněk Linhart

Místopředsedové: Hynek Hanza, Petr Holeček, Jaroslav Chalupský, Renata Chmelová

Členové: Josef Bazala, Helena Pešatová, Tomáš Třetina, Petr Vícha, Lukáš Wagenknecht

Premiéra nové vlády v Senátu

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek.

Předseda vlády Petr Fiala.

Stávající senátor Mikuláš Bek se představil ve své nové roli jako ministr pro evropské záležitosti.

Ministryně obrany Jana Černochová.

Ministr zahraničních věcí Jan Lipavský.

Ministr financí Zbyněk Stanjura.

1. místopředseda vlády
a ministr vnitra Vít Rakušan.

Ministr dopravy Martin Kupka.

Místopředseda vlády pro
digitalizaci a ministr pro
místní rozvoj Ivan Bartoš.

Ministr zemědělství
Zdeněk Nekula.

Místopředseda vlády,
ministr práce a sociálních
věcí Marian Jurečka.

Senátorka Anna Hubáčková poprvé
jako ministryně životního prostředí.

Ministr průmyslu
a obchodu Jozef Síkela.

Ministr školství, mládeže
a tělovýchovy Petr Gazdík.

Senátní podpora Ukrajiny

S ÚNOREM LETOŠNÍHO ROKU BUDE UŽ NAVŽDY SPIJATÁ NEČEKANÁ, NEVYPROVOKOVANÁ A NEOSPRÁVEDLNITELNÁ INVAZE PUTINOVSKÉHO RUSKA NA UKRAJINU. ZATÍMCO SE SVĚT POMALU VZPAMATOVAL Z POČÁTEČNÍHO ŠOKU Z NOVÉHO STATU QUO, KTERÝ ZNAMENÁ KONEC DLOUHÉHO MÍRU V EVROPĚ, ZÁSTUPCI HORNÍ KOMORY SE SEŠLI NA MIMOŘÁDNÉ SCHŮZI SENÁTU. NA TOMTO PLÉNU, NA KTERÉ DORAZIL I VELVYSLANEC UKRAJINY V ČESKÉ REPUBLICE JEVHEN PEREBYJNIS, SE SENÁTORKY A SENÁTOŘI JASNĚ VYMEZILI PROTI AGRESI VLADIMIRA PUTINA A ODSOUDILI NÁSILÍ, KTERÉ NA UKRAJINĚ PROPUKLO. V REAKCI NA VÁLEČNÝ KONFLIKT SE DO POMOCI UKRAJINĚ ZAPOJILI NEJEN ZÁKONODÁRCI, ALE TAKÉ ZAMĚSTNANCI KANCELÁŘE SENÁTU, KTERÍ JSOU NOVĚ PODPOROVÁNI V DOBROVOLNICKÉ ČINNOSTI.

Jasně vymezení proti válce

V okamžité reakci na rozpoutání války ruským prezidentem Putinem svolal Organizační výbor v čele s předsedou Senátu Milošem Vystrčillem mimořádnou schůzi horní komory na pátek 25. února. Na tiskové konferenci v předvečer pléna vyzval šéf horní komory Parlamentu ČR k podpoře Ukrajiny na všech úrovních: a to jak na úrovni vlády, obou komor Parlamentu, krajů, obcí, tak i jednotlivců.

„Senát se schází, aby jasně deklaroval svou podporu Ukrajině, svou podporu české vládě a zároveň aby odsoudil barbarské, nespravedlivé a protiprávní jednání Putina a Ruské federace. Není žádné „my a oni“, je jenom „my“, protože to, co se děje na Ukrajině, my dobře z historie známe. Pokud se za zemi, za její suverenitu, svébytnost, nezávislost, celistvost a její zvolené představitele nepostavíme, tak to skončí špatně nejen pro Ukrajinu, ale i pro celý demokratický svět. Je zapotřebí postupovat jednotně, tvrdě a jasně proti ruské agresi. Dále je potřeba, aby celý demokratický svět Rusko izoloval, aby bylo zřejmé, že to, co se stalo, není pro nás přijatelné. Je zřejmé, že nás to bude možná i bolet, ale pokud nechceme, aby nás to jednoho dne bolelo desetkrát nebo stokrát více, tak jiná možnost není,“ zdůraznil předseda Senátu.

Z úst lídra horní komory českého Parlamentu zazněla ale také slova upozorňující na nebezpečí nespravedlivě uplatňované kolektivní viny a hrozby animozity vůči národu jako celku. „Je důležité zdůraznit, že Rusové a ruský národ nejsou Putinovým národem, stejně jako Bělorusové a běloruský národ nejsou národem Lukašenka. Spousta lidí v Rusku smýšlí úplně jinak než Putin. My si to dobře uvědomujeme,“ dodal předseda Vystrčil.

Historické paralely rezonující v současné době

Escalace ozbrojeného konfliktu přišla ale opravdu nečekaně a ovlivnila i dlouho připravovaný program našeho Senátu a některé jeho tradiční akce. Pietní shromáždění v Nerudově ulici na pražské Malé Straně patří mezi jedny

z nejdůležitějších vzpomínkových akcí. Každoročně toto setkání připomíná pochod studentstva za svobodu a demokracii na Pražský hrad v roce 1948. Letošní pietní akt proběhl přesně den po ruské invazi na Ukrajinu a za český Senát se ho zúčastnil první místopředseda horní komory Jiří Růžička. Ve svém projevu vyzdvihl paralely mezi dějinnými okamžiky, které znamenaly ústup demokracie a nastolení nesvobody.

„Měli bychom mít na paměti, že na začátku historických katastrof vždy stojí nezáměr, nepochopení či strach z nebezpečí, které se blíží. Bylo tomu tak tehdy v Praze, jako dnes na východě Ukrajiny. Ano, nezáměr, nepochopení či strach z nebezpečí, které se blíží. Chci věřit, že dnes si toto nebezpečí moc dobře uvědomujeme a jako civilizovaná Evropa nedopustíme, aby se historie opakovala. Aby zvítězila zvěř, násilí a ideologie, jejíž činy tak krutě postihly naši zemi. Studenti v roce 1948 to tušili a my už bychom to měli vědět. Měli bychom vědět, že na východ od nás se nejedná jenom o budoucnost Ukrajiny, ale také budoucnost Evropy a budoucnost naší země!“ pronesl první místopředseda Senátu Jiří Růžička.

Ze slov pronesených v Nerudově ulici byla patrná potřeba vyjádřit podporu nevinným lidem, které napadl nedemokratický agresor. Historická zkušenost českého národa se zdá být událostmi aktuální doby oživena a velikou vlnu solidarity můžeme cítit nejen na podobných pietních aktech.

Svědectví o zločinech

Na mimořádném plénu Senátu byl jako host přijat velvyslanec Ukrajiny v České republice Jevhen Perebyjnis, který promluvil k senátkám a senátorům. Ve své řeči mimo jiné poděkoval za projevy solidarity.

„24. únor 2022 se navždy zapíše do dějin novodobé Evropy jako den, kdy Rusko začalo válku v samém centru Evropy. Válku proti mírumilovnému, suverénnímu státu, válku brutální, nesmyslnou, krvelačnou. Putin tvrdí, že přišel zachránit Ukrajinu. Z jeho záchrany máme za sebou

první den těžkých bojů, zranění, odstřelování – a další noc, kterou Ukrajinci ve všech velkých městech strávili v úkrytech. Cíl Putina je jasný. Okupace Ukrajiny, nastolení pro-ruského loutkového režimu a pak likvidace ukrajinské státnosti,“ předsedl velvyslanec. Ve svém projevu pokračoval popisem brutálního násilí, se kterým ruská armáda na Ukrajině útočí. Perebyjnis varoval před ruskou rozpínavostí a vyzval ke koordinovanému, společnému postupu vyspělých států vůči ruské agresi. Jeho slova český Senát ocenil ovacemi ve stoje.

Každá pomoc se počítá

V reakci na smutnou realitu války a náhlou vlnu válečných uprchlíků začali zástupci horní komory vyvíjet aktivity s cílem poskytnout konkrétní pomoc. Kromě finanční po-

moci se senátorky a senátoři ve svých obvodech snaží zajistit ubytování pro ty, kteří hledají bezpečí a útočiště před ozbrojeným konfliktem. Aby mohl mít šanci pomoci opravdu každý, vznikla také z podnětu vedoucí kanceláře Senátu Jany Vohralíkové dobrovolnická iniciativa. V rámci úpravy pracovního řádu Kanceláře Senátu jsou zaměstnanci motivováni se do dobrovolnické činnosti zapojit dvěma dny placeného dobrovolnického volna v kalendářním roce, které bylo nově zavedeno jako jeden z dalších nástrojů smysluplné pomoci. V aktuální době probíhá pod záštitou Senátu řada dobrovolnických akcí, do kterých je snadné se zapojit a efektivně podpořit ty, kteří prchají před válkou.

Vojtěch Chmelíček

Oddělení komunikace Kanceláře Senátu

Předsedové obou komor Parlamentu v Bruselu

PRVNÍ SPOLEČNÁ ZAHRANIČNÍ CESTA PŘEDSEDŮ OBOU KOMOR PARLAMENTU VE SLOŽENÍ PŘEDSEDA SENÁTU MILOŠVYSTRČIL A PŘEDSEDKYNĚ POSLANECKÉ SNĚMOVNY MARKÉTA PEKAROVÁ ADAMOVÁ VE DNECH OD 31. LEDNA DO 2. ÚNORA 2022 VEDLA DO BRUSELU. TŘIDENNÍ NÁVŠTĚVA DO SÍDLA INSTITUCÍ EU A NATO BYLA KONKRÉTNÍM POTVRZENÍM AKTIVNÍHO ČLENSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V OBOU MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH.

Evropská jednání s vedením unijních institucí začala v pondělí 31. ledna v podvečer jednáním s předsedkyní Evropské komise Ursulou von der Leyen. Šéfové českého Parlamentu s ní probrali řadu aktuálních evropských otázek včetně českého předsednictví v Radě EU, taxonomie, svobody slova či evropské podpory Ukrajině, kterou předsedkyně von der Leyen jednoznačně podpořila. Předseda Senátu komentoval bezprostředně po skončení průběh setkání: „Bavili jsme se o tom, že je důležité být solidární. Neprosazovat vždy za každou cenu jen sám sebe. Pokud dnes chceme úspěšně čelit výzvám, které má Evropa před sebou, tak to můžeme zvládnout jenom jako Evropa, jako celek,“ a zároveň dodal: „Ze setkání jsem cítil důvěru v Česko, jeho fungování a naši vládu a teď je na nás, abychom nezklamali. Mám z toho dobrý pocit.“ Předsedkyně Poslanecké sněmovny shrnula jednání takto: „S předsedkyní Evropské komise se naprosto shodujeme v nutnosti rozhodné a principiální odpovědi Rusku na jeho nehorázné požadavky. Obrana integrity suverénních zemí je neměnným principem EU.“ V závěru dne se česká výprava sešla s eurokomisařkou Věrou Jourovou. Námětem jejich rozhovoru bylo především portfolio české eurokomisařky, a to hodnoty, transparentnost, svoboda a nezávislost médií.

Úterní sérii setkání s leadery Evropské unie odstartovalo jednání s nově zvolenou předsedkyní Evropského parlamentu Robertou Metsola. Diskuze zástupců českého Parlamentu s jejich evropským protějškem se dotkla témat digitalizace, Zelené dohody a jejich dopadů na občany. Dále také dezinformačních kampaní a jejich dopadů na nejohroženější sociální vrstvy. Tématem byla rovněž podpora ekonomiky a Národního plánu obnovy, a to zejména v souvislosti s post-covidovým vývojem. Předsedkyně Evropského parlamentu vyjádřila podporu nadcházejícímu českému předsednictví v Radě EU a dodala, že se již těší do Prahy, kam se chystá tento rok v červnu. Odpoledne program pokračoval jednáními s výkonnými místopředsedy Evropské komise. Na téma digitalizace, kybernetické bezpečnosti a podpory přesunu

výroby do Evropy v souvislosti se zvyšováním nezávislosti vedli předsedové obou komor českého Parlamentu jednání s Margrethe Vestager. O aktuálním projednávání Zelené dohody, klimaticko-energetickém legislativním balíčku „Fit for 55“ včetně přechodu k nízkouhlíkové ekonomice a hrozbě energetické chudoby diskutovala česká výprava s Fransem Timmermansem. V dopoledních hodinách se šéf horní komory Parlamentu sešel s českou zástupkyní v Evropském parlamentu – místopředsedkyní Ditou Charanzovou. Šéfka dolní parlamentní komory zamířila na jednání se zástupkyní politické skupiny Evropského parlamentu, místopředsedkyní Evropské lidové strany Esther de Lange. Úterní den zakončila delegace debatou s pracovníky Stálého zastoupení ČR při EU.

Ve středu 2. března byla cesta dvou nejvyšších představitelů českého Parlamentu do belgického hlavního města zakončena vojenskými a bezpečnostními otázkami. Na půdě Severoatlantické aliance se setkali s generálním tajemníkem Jensem Stoltenbergem a předsedou Vojenského výboru admirálem Robem Bauerem, jednáním předcházela také prohlídka sídla NATO. Předseda Senátu Miloš Vystrčil komentoval po setkáních aktuální probíraná témata: „Roli České republiky v současné krizi s Ruskem je několik. Je to například předávání našich zkušeností, které souvisí s tím, že ruský bratr pobýval poměrně dlouhou dobu přímo na území ČR. Musíme si uvědomit, že Rusko má mocenské ambice, tak není možné projevovat slabost, ale naopak jasně ukázat, že pokud se nebude chovat v souladu s právem, tak že to pocítí jak ze strany NATO, tak ze strany Evropské unie.“ Předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová po jednáních uvedla: „Naše členství v NATO nemá alternativu. Jeho význam se jasně ukazuje tváří v tvář aktuální ruské hrozbě. Ve vládním prohlášení jsme se zavázali k cíli odvádět 2 procenta našeho HDP na obranu. A spolehlivý partner plní své závazky. Je tedy třeba přejít od slov k činům, jakkoli je to při současném stavu veřejných financí velmi složitý úkol.“ Jednání v NATO potvrdila, že je Česko jeho

pevnou součástí a podporovatelem a že naše země je v rámci Aliance vnímána pozitivně i díky působení českých vojáků v misích NATO.

Série unijních jednání s hlavními představiteli evropských institucí byla zakončena na půdě Evropské rady diskuzí s jejím šéfem Charlesem Michelem. Tématem bylo nadcházející české předsednictví v Radě EU, Zelená dohoda a její sociální dopady a rovněž podpora Ukrajiny. S místopředsedou Evropské komise Marošem Šefčovičem diskutovala česká delegace o Konferenci o budoucnosti Evropy, portfoliu místopředsedy, strategickém výhledu a aktuálních dopadech Brexitu. V ranních hodinách se

předseda Senátu setkal s českými krajany v Belgii, kde za účasti českého velvyslance v Bruselu Pavla Kruckého představila krajanská komunita činnost Českého centra v Bruselu a místních spolků Česká škola bez hranic a Česká inspirace. Předsedkyně Poslanecké sněmovny začala den setkáním s českými europoslanci. Napříč politickým spektrem se společně shodli na významu této cesty předsedů obou komor zákonodárního sboru pro zvýšení širšího povědomí o blížícím se předsednictví EU.

Lada Faldynová

oddělení komunikace Kanceláře Senátu

Krátké jméno naší země: nepochopená a podceňovaná součást moderní české státnosti

VEDLE VLAJKY, STÁTNÍHO ZNAKU, HYMNY A MĚNY JE JMÉNO STÁTU JEDNÍM ZE ZÁKLADNÍCH ATRIBUTŮ STÁTNOSTI. PRO KAŽDÝ STÁT JE PROTO ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÉ, ABY BYLO JEHO JMÉNO SPRÁVNĚ POUŽÍVÁNO V ŘEČI A PSANÉM PROJEVU JAK DOMA, TAK V ZAHRANIČÍ.

Formální a krátká jména států

Naprostá většina mezinárodně uznaných států má dvě jména: jméno formální (politické) a jméno krátké (zeměpisné). Jak formální, tak krátká jména jsou oficiální a navzájem rovnoprávná. Používají se však v různých souvislostech. Formální jméno státu uvádí jeho současný politický systém a používá se při formálních aktech mezistátních vztahů, například v názvu mezinárodních smluv a v diplomatickém protokolu. Příkladem jsou Spolková republika Německo, Francouzská republika, Dánské království, Lichtenštejnské knížectví a Sultanát Omán. Krátké jméno státu se vztahuje k danému území bez ohledu na jeho momentální politický systém, jehož označení neobsahuje. Používá se v běžné řeči, v médiích, ve sportu, v marketingu, cestovním ruchu apod., tj. všude tam, kde je zdůrazňování momentálního politického systému daného státu zbytečné. Příkladem jsou Německo, Francie, Dánsko, Lichtenštejnsko a Omán. Státy, které mají mezinárodně uznané krátké jméno (a Česko mezi ně patří) ho používají, zatímco své formální jméno používají pouze výjimečně.

Národní a mezinárodní standardizace krátkého jména Česko a jeho překladů

U členů OSN musí být jak formální, tak krátké jméno národně a mezinárodně standardizováno. V našem případě se jedná o formální jméno Česká republika (anglicky the Czech Republic) a krátké jméno Česko (anglicky Czechia – vyslovuje se čekia). Standardizace jmen států se řídí pravidly OSN, na naší národní úrovni potom zákonem 200/1994 sb. (§3, §4). Formální i krátké jméno naší země a jejich překlady do cizích jazyků byly zákonným procesem standardizovány na začátku roku 1993 Návoslovnou komisí Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ve spolupráci s 55 odbornými a jazykovými poradci a Ministerstvem zahraničí ČR na základě posouzení jejich věcné, jazykové a právní správnosti a jednoznačnosti. Tento výsledek národní standardizace nebyl nikdy zpochybněn a byl naopak opakovaně potvrzen. Jakékoliv diskuse o formě, správnosti či spisovnosti

našeho krátkého jména a jeho překladu do angličtiny a ostatních jazyků po roce 1993 proto byly a jsou zcela bezpředmětné a zbytečné.

Z výše uvedeného například vyplývá, že jméno státu není dáno pouze ústavou. Neuvedení krátkého jména Česko v ústavě ho nijak nediskvalifikuje ani nesnižuje jeho oficiální a rovnoprávné postavení s formálním jménem Česká republika. Podobně to je i u ostatních států. Například krátké jméno Slovensko není uvedeno ve slovenské ústavě a krátké jméno Československo nebylo v ústavách z roku 1920 a 1948 zmíněno.

Pro národní standardizaci jména státu obvykle okamžitě nastává standardizace mezinárodní, a to nahlášením národně standardizovaných jmen do OSN. Mezinárodní standardizace krátkého jména naší země v anglickém jazyce (Czechia) a v dalších jazycích OSN proběhla na žádost české vlády prostřednictvím ministerstva zahraničí zápisem do seznamu jmen členských států OSN až 4. července 2016.

Proč většina českých politiků nepoužívá krátké jméno státu?

Ačkoliv pro naprostou většinu států světa čeští politici správně a zcela přirozeně používají jména krátká, nechovají se stejným způsobem ke jménu svého vlastního státu. Pro náš stát používají pouze formální jméno i v situacích, kdy pro ostatní státy volí jméno krátké. Důvodů je celá řada. Asi nejdůležitějším je domnělý nezvyk na jméno Česko, které mnohým stále připadá jako pahýl krátkého jména Československo, přestože v něm slovo Česko jako jediné správné souhrnné označení území českého státu bylo již od roku 1918 zahrnuto (původně Česko-Slovensko). I Václav Havel si však zvykl a jméno Česko prokazatelně použil v roce 2006. Ještě závažnějším důvodem je to, že krátké jméno naší vlasti se ve školách neučí. Nenajdeme ho ani ve školních učebnicích, ani ve slovníku učitelů. Generace žáků od roku 1993 se proto ve škole se slovem Česko a jeho anglickým překladem Czechia prakticky nesetkaly. Podobná situace existovala dlouhou dobu v médiích, která v 90. letech

začala používat nesprávné krátké jméno Čechy. Odmítání slova Česko moravskými nacionalisty na základě chybného a účelového tvrzení, že slovo Česko má totožný význam jako slovo Čechy, a proto nezahrnuje Moravu a Slezsko, zapadá do jejich snah o rozbití společného českého státu. Je nutné upozornit, že formální jméno „Česká republika“ nijak nesouvisí se současným nebo minulým vnitřním územním či administrativním uspořádáním našeho státu. Pokud mají členky a členové Senátu dlouhodobý zájem na existenci jednotného českého státu, vyjádří ho mimo jiné používáním jeho standardizovaného krátkého jména „Česko“, které je v běžné řeči i médiích dnes již velmi rozšířené.

Závěr

V používání mezinárodně rozpoznatelného krátkého

jména jsme jednoznačně nejhorší ze všech nově vzniklých států střední a východní Evropy po roce 1989. Je na čase tento nelichotivý stav konečně změnit a využít toho, že v angličtině se krátké jméno Czechia od roku 2016 šíří. Používají ho nejen OSN a Evropská unie, ale i nejdůležitější technologičtí giganti, jako Google nebo Apple, ve všech svých produktech. Při používání jména státu bychom se měli řídit nejen zavedenými mezinárodními standardy, ale i tím, jak v češtině používáme jména pro ostatní státy. Je nutné si uvědomit, že lpění na používání formálního jména naší země za všech okolností je zlozvyk, který naší zemi dlouhodobě škodí. Tvrzení, že máme jiné naléhavé problémy, které musíme řešit, a na jméno našeho státu nám nezbývá čas, je nejen liché, ale i krátkozraké.

Prof. RNDr. Petr Pavlínek, Ph.D.

Český Senát se postavil za svobodnou Ukrajinu
a ostře se vymezil proti agresi putinovského Ruska.

Předseda senátního Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Pavel Fischer se setkal se širem Geoffrey Nicem působícím u Mezinárodního trestního soudu (ICC).

V rámci udržování vztahů s Taiwanem navštívil český Senát i generál Chieh Changem, zástupce rektora Národní univerzity obrany Čínské republiky (Taiwan).

Místopředseda českého Senátu Jiří Oberfalzer a Penpa Tsering, který působí jako Sikyong, tedy prezident exilové ústřední tibetské správy. Tímto setkáním začala návštěva senátní delegace v indické Dharmasale. O návštěvě a setkání s dalajládou více v příštím čísle.

Tibetský režisér a disident Dhondup Wangchen upozornil na násilnosti páchané na Ujgurské menšinu a stávající omezování svobod Tibetanů. Na briefingu vyzval k bojkotu čínské olympiády.

Rostoucí ceny energií

VYSOKÉ CENY ENERGIÍ VYSÁVAJÍ LIDEM JEJICH ÚSPORY A NĚKTERÝM HROZÍ I ENERGETICKÁ CHUDOBA. PLOŠNÉ ŘEŠENÍ BY BYLO DRAHÉ A NAVÍC NIKOMU MOC NEPOMŮŽE. DŮLEŽITÁ JE RYCHLÁ ADRESNÁ POMOC PROSTŘEDNICTVÍM PŘÍSPĚVKU NA BYDLENÍ A ROZŠÍŘENÍM PODMÍNEK MIMOŘÁDNÉ OKAMŽITÉ POMOCI.

Prominutí DPH by nás jen více zadlužilo

Celosvětově dochází k prudkému nárůstu globální ceny energií, přičemž nelze předpokládat, že se tento růst v dohledné době zastaví. Dopady rostoucích cen elektřiny a plynu na konečné spotřebitele jsou nej-

vyšší v historii. Problém zároveň eskaloval v souvislosti s ukončením činnosti některých významných dodavatelů energií, zejména Bohemia Energy a dalších, a následným procesem přechodu klientů k dodavatelům poslední instance a uzavíráním smluv s dodavatelem novým.

Energetický regulační úřad přitom předpokládá průměrný nárůst cen na úrovni 37 % u elektřiny a 40 % u zemního plynu. Nejvyšší nárůsty nákladů se přitom dotknou zákazníků, kteří právě přecházejí z režimu dodávky poslední instance nebo jim končí fixace ceny. U těchto zákazníků se předpokládá průměrný nárůst na úrovni 73 % u elektřiny a 62 % u zemního plynu.

Vysoké ceny energií jsou velkým problémem a vysávají lidem jejich úspory. Některým hrozí i energetická chudoba. Prominutí DPH sice představovalo jednoduchou cestu, ale je to drahé plošné opatření, které navíc nikomu moc nepomůže. Přineslo by násobně vyšší rozpočtové náklady ve výši 25 miliard korun jen na tento rok, což to si v tuto chvíli nemůžeme dovolit. Tyto peníze by nám chyběly někde jinde, půjčujeme si je.

Důležitá je adresná pomoc

Proto jdeme cestou adresné pomoci, která je zacílena na ty, kteří tuto pomoc opravdu potřebují, a nadto ji potřebují poskytnout dostatečně rychle. Proto jsme v režimu legislativní nouze schválili novelu zákona o státní sociální podpoře, která umožní, aby více lidí dosáhlo na příspěvek na bydlení a mohlo ho využít i na úhradu vyšších faktur za energie. Obě komory Parlamentu ČR vyšší příspěvek na bydlení jednoznačně podpořily. Novela zákona cílí na nejohroženější zasaženou skupinu domácností s nízkými a nižšími středními příjmy. Vedle toho metodický pokyn ministerstva práce a sociálních věcí zároveň zpřístupní většímu okruhu domácností i další dávku – tzv. mimořádnou okamžitou pomoc (MOP).

Příspěvek na bydlení je vhodnou adresnou dávkou státní sociální podpory. Pomáhá osobám a rodinám, které mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení jejich stávajícího bydlení. U dávky se sledují pouze příjmy osob a rodin a jejich náklady na bydlení. Netestuje se majetek těchto domácností ani důvody, proč jsou jejich příjmy nízké.

Na příspěvek na bydlení má nárok vlastník nebo nájemce bytu, jestliže 30 % rozhodných příjmů rodiny (v Praze 35 % rozhodných příjmů rodiny) nestačí na pokrytí nákladů na bydlení. Zároveň se přitom porovnávají normativní náklady na bydlení dané zákonem, zohledňující počet osob v rodině a velikost obce, v níž se daný byt nachází.

Podle nové úpravy se ke každoročně zvyšované částce normativních nákladů na bydlení pro rok 2022 navíc připočte stanovená částka, která vychází z průměrného zvýšení cen energií v roce 2022. Při tomto volatilním vývoji cen je důležitá i nově ukotvená možnost mimořádně tuto částku v průběhu roku 2022 upravit nařízením vlády.

Rozšiřuje se také okruh oprávněných osob. Nově budou mít nárok na příspěvek na bydlení také osoby užívající byt na základě služebnosti (věcného břemene) a dále osoby, které byt užívají na základě podnájemní smlouvy.

Kromě legislativních změn u příspěvků na bydlení byly nastaveny příznivější podmínky u další dávky. Metodický pokyn MPSV zpřístupní většímu okruhu domácností i tzv. mimořádnou okamžitou pomoc (MOP). Nově totiž upravuje podmínky pro čerpání této dávky v souvislosti se zvyšováním cen energií. Tím se rozšířil počet lidí, kteří tuto pomoc od státu mohou čerpat. Nově bude možné při posuzování příjmů a nákladů zohledňovat rovněž závazky typu hypoték, leasingů apod. Úřady práce budou každou žádost o MOP posuzovat individuálně, „To je důležité proto, aby bylo možné vždy se zohledněním nejrozličnějších typů příjmů a nákladů objektivně posoudit celkovou platební schopnost či neschopnost dané rodiny a správně vyhodnotit odpovídající výši podpory. Pomoc tak bude adresná a stát bude schopen pomoci všem, kteří se dostanou do finančních problémů v souvislosti se situací na trhu s energiemi. A o to nám jde především.“

Šárka Jelínková

členka Výboru pro sociální politiku

senátorka za volební obvod č. 76 Kroměříž

Vliv varianty Omikron na probíhající pandemii

OMIKRON SE ŠÍŘÍ TŘÍKRÁT AŽ ŠESTKRÁT RYCHLEJI NEŽ VARIANTA DELTA. ALE DLE PRVNÍCH ZJIŠTĚNÍ SE ZDÁ, ŽE JE MÉNĚ VIRULENTNÍ, ONEMOCNĚNÍ JE SPOJENO S NIŽŠÍ ÚMRTNOSTÍ. MÉNĚ POŠKOZUJE PLÍCE A ZPŮSOBUJE HLAVNĚ POSTIŽENÍ HORNÍCH CEST DÝCHACÍCH. OMIKRON MŮŽE ZNOVU NAKAZIT TY, KTEŘÍ COVID-19 JIŽ V MINULOSTI PRODĚLALI. POSILUJÍCÍ DÁVKY JSOU ÚČINNÉ A ZVYŠUJÍ OCHRANU PROTI ZÁVAŽNÉMU PRŮBĚHU INFEKCE ZPŮSOBENÉ OMIKRONEM A DALŠÍMI VARIANTAMI COVID-19.

Kdy a kde se varianta Omikron objevila?

Poprvé byla varianta omikron detekována 24. 11. 2021 v Jihoafrické republice. V Evropě tato varianta převládla v prvních týdnech roku 2022.

Jaké jsou vlastnosti této nové varianty koronaviru?

Veškeré informace o této variantě jsou čerpány z vědeckých článků a poznatků lékařů a je nutné je označit jako předběžné. Procházejí oponentním řízením a konečné závěry lze očekávat v řádu měsíců.

Tato varianta koronaviru se šíří třikrát až šestkrát rychleji než varianta delta. Dle prvních zjištění se zdá, že je méně virulentní, onemocnění je spojeno s nižší úmrtností. Méně poškozuje plíce a způsobuje hlavně postižení horních cest dýchacích.

Varianta Omikron a imunita

Tato varianta častěji prolamuje postvaccinační a postinfekční (po prodělané nemoci) imunitu. Proto významně stoupá počet opakovaných infekcí u jednotlivců. Po očkování, i dokončeném, a s třetí posilující dávkou, v čase klesá ochrana proti nákaze samotné. Stejně tak po prodělaném onemocnění. Obrana proti těžkému průběhu onemocnění a případnému úmrtí je po třetí posilovací dávce dlouhodobá a vysoká. Ve většině statistik přesahuje 85 %.

Dopady varianty Omikron na vývoj epidemie v České republice

U nás dosáhly počty pozitivně testovaných svého vrcholu v prvním únorovém týdnu a počty hospitalizovaných zhruba

o 14 dní později. Nyní tyto počty klesají. Velmi rychle se snižují čísla infikovaných, pokles počtu hospitalizovaných a zvláště těch, co jsou v těžkém stavu na jednotkách intenzivní péče, je méně dynamický.

Prevalence aktivních nálezů při svém vrcholu dosáhla 30 % a relativní pozitivita testů 42 % u diagnostických a 22 % u epidemiologických.

Kapacita nemocnic je a byla dostatečná. Počty lůžek a přístrojové vybavení nebyly využity s dosti velkou rezervou. Limitující faktorem je a byl nedostatek zdravotnického personálu. Mnoho zdravotníků je a bylo nemocných nebo v karanténě a izolaci. Navíc mnozí, zvláště ženy, se musely starat o děti, které z výše uvedených důvodů nemohly být ve škole a předškolních zařízeních.

Co nás čeká v blízké budoucnosti?

Lze předpokládat, že návrat ke sporadickému výskytu onemocnění COVID-19 nastane nejpозději na konci března. S tím budou ukončena i veškerá mimořádná opatření.

Roman Kraus

předseda Výboru pro zdravotnictví

senátor za volební obvod č. 60 Brno-město

Dva pohledy na pandemický

TÉMA PANDEMICKÉHO ZÁKONA JEŠTĚ PŘED PÁR TÝDNY HÝBALO ČESKOU VEŘEJNOSTÍ. ZDÁLO SE, ŽE NENÍ NIC ZÁSADNĚJŠÍHO, NIC DŮLEŽITĚJŠÍHO NEBO NIC NEBEZPEČNĚJŠÍHO NEŽ TATO NOVELA. VOJENSKÁ AGRESE JEDNOHO ŠILENCE UKÁZALA, ŽE TO TAK NENÍ A ASI ANI NIKDY NEBYLO. PŘESTO „KAUZA PANDEMICKÉHO ZÁKONA“ UKÁZALA JEDNU VĚC, NA KTEROU BYCHOM NEMĚLI ZAPOMENOUT A ZE KTERÉ BYCHOM SE MĚLI POUČIT DO DNŮ BUDOUCÍCH.

Co vlastně z návrhu novely zákona, která nebyla zrovna povedená (ale, upřímně, podobných návrhů jsem za sedm let v Senátu viděl už dost) udělalo takové téma? Co z něj udělalo symbol odporu a přesvědčilo mnohé, že s jeho schvalováním

končí demokracie a nastává fašismus a podobné šílenosti? Nesporně do karet této novele nehrála doba. Lidé byli po dvou letech omezování a restrikcí unaveni. Bylo jasné, že na další návrhy, které by je omezovaly a přinášely nové restriktce, budou reagovat velmi citlivě. A bylo velkou chybou nás politiků, že jsme na tuhle zjevnou věc včas nereagovali. Je bohužel českým standardem, že zákony se nevysvětlují. Prostě něco projednáme, schválíme a vy lidé to respektujte. Jenže podstatou politiky a zdravého vztahu mezi politiky a veřejností je komunikace. A na případu pandemického zákona se ukázalo, jak zoufale ji nezvládáme a neumíme. Ani u zákona, u kterého bylo zjevné, jak citlivý je nebo jak citlivým se stává, byla naprosto nulová komunikační kampaň politiků, kteří zákon považují za správný, směřem k veřejnosti. Bohužel se mnozí soustředili na zvládnutí obstrukce opozice a na její porážení ve Sněmovně. A pak vítězně tweetovali „vyhráli jsme“. Jenže vysvětlující hodnota takového tweetu je fakt nulová. Tím opravdu lidem neříkáme, co a proč okolo pandemického zákona chceme. A tak se logicky tohoto tématu chopili jiní. Z části političtí radikálové, z části politici dosud neznámí, kteří v něm viděli příležitost se zviditelnit. A povedlo se jim to. Zavalili společnost někdy až hysterickými výkřiky a radikálními názory. A protože ve prospěch toho zákona nikdo nemluvil, nikdo s lidmi nediskutoval, bylo pro minimálně část veřejnosti těžké udělat si nějaký vlastní kritický názor. Ve veřejném prostoru byly hlasy a argumenty jenom proti návrhu zákona.

Byla to naše chyba. S lidmi se musí mluvit. Část lidí k frustraci z covidové doby přidávala i frustraci z toho, že se s nimi nemluví. Že se jim už dva roky jen nařizuje a nic nevysvětluje. S pandemickým zákonem jsme měli šanci to

změnit. Ukázat jiný styl politiky. A fakt si myslím, že by to fungovalo.

Sám jsem to zkusil. Setkal jsem se na Malostranském náměstí s lidmi, kteří tam den před tím demonstrovali. Bylo jich asi osmdesát. A ano, obsahově to bylo těžké. I přesto, že jsem názoru, že zákon není dobrý, obsahově jsem s nimi hledal shodu poměrně těžko. Ale ono to bylo víc o tom, že jsem tam byl. Že jsem je poslouchal (sám jsem toho zase tolik neřekl) a většina z nich z toho měla dobrý pocit. I když jsme se neshodli na spoustě věcí, mluvili jsme spolu. A oni byli velmi slušní a spořádaní. Žádné překřikování, urážky. Přišlo mi, že si váží toho, že s nimi někdo komunikuje, že je někdo vyslechně.

Podobné to bylo na sociálních sítích. I když tady je situace složitější v tom, že spousty zpráv je od fake profilů a navíc tu chybí důležitá nonverbální komunikace a pohled „z očí do očí“. Přesto ale asi ve 25 procentech případů, kdy jsem odpověděl na leckdy velmi ostré, až vulgární zprávy, mi přišla zpátky reakce už slušná s poděkováním, že jsem vůbec reagoval. Někdy to bylo až úsměvné, že reagujete na zprávu „Táhni už do prd*le deb*le“. Napíšete na ni „Děkuji, že jste si udělal čas na to mi napsat a sdělit mi svůj názor.“ A zpátky vám přijde „Jé, to jste hodný pane senátore, že jste mi odpověděl“. A už si normálně povídáte.

Před vstupem do politiky (a už je to sedm let) jsem byl občanský aktivista. A dobře si pamatuju, jak jsem politiky nesnášel, pro jejich aroganci, nekomunikaci, nadřazenost (ano, přesně takhle jsem to cítil). A možná i proto mám pochopení, když podobné pocity sdílají lidé teď ke mně. A je úkolem mým, nikoli jejich, pokusit se to změnit. U pandemického zákona se nám to hrubě nepovedlo. Přál bych si, aby to pro nás byl ten správný impuls ke změně. S lidmi se musí mluvit, musíme se setkávat, diskutovat. Nemusíme se shodnout, ale musíme spolu mluvit.

Václav Láska

*člen Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost
senátor za volební obvod č. 21 Praha 5*

zákon v Senátu

SENÁTOR ZA HRADECKO JAN HOLÁSEK BYL JMENOVÁN ZPRAVODAJEM PRO TZV. PANDEMICKÝ ZÁKON, KTERÝ POSLEDNÍ DOBOU REZONOVAL ČESKOU SPOLEČNOSTÍ. I KDYŽ NOVELU ZÁKONA NEPODPOŘIL, PŘEHLASOVÁNÍ POSLANECKOU SNĚMOVNOU NEPOVAŽUJE ZA PROHRU. ZÁKON PODLE NĚJ POTVRDIL DŮLEŽITOST OBOU KOMOR PARLAMENTU.

Byl jste jmenován zpravodajem Ústavně-právního výboru pro novelu pandemického zákona, co to znamená?

Při Senátu působí několik výborů, já jsem jako právník členem ústavně-právního výboru. Mým úkolem bylo novelu po právní

stránce odborně zhodnotit, představit ostatním senátorům a navrhnout její schválení, zamítnutí, nebo změnu. Příprava pozměňovacího návrhu však v daném případě nebyla z časových důvodů možná (zákon byl projednáván ve stavu legislativní nouze), proto jsem navrhl zamítnutí zákona. Na druhou stranu kolega senátor Roman Kraus, který byl jmenován zpravodajem za výbor pro zdravotnictví, zákon hodnotil ze své lékařské odbornosti a nakonec navrhl jeho schválení. Každý ze senátních výborů se na tak návrhy zákonů dívá ze svého pohledu a má trochu jinou funkci.

Z jakého důvodu jste novelu pandemického zákona doporučil zamítnout?

Předem je potřeba říci, že novela zákona vznikala na poslední chvíli a její zpracování tomu odpovídalo. Z časových důvodů byl zákon přijímán narychlo v tzv. legislativní nouzi, přičemž nebylo zřejmé, zda jsou podmínky legislativní nouze naplněny. Důvodová zpráva, která má za úkol zákon vždy vysvětlit a odůvodnit, svým rozsahem a kvalitou zpracování neodpovídala významu zákona a zákon nebyl dostatečně vysvětlen zejména široké veřejnosti. Především nám v Senátu však vadily některé úpravy, které byly očividně šity horkou jehlou.

Co konkrétně šlo zákonu vytknout?

Velké pochybnosti ohledně ústavnosti omezení práva na svobodu pohybu vyvolává úprava ohledně karantény z důvodu antigenního testu a zejména z důvodu pobytu v cizích rizikových zemích. Třídenní karanténa na základě zaslané SMS není domyšlená – jednak s jejím zavedením osobně nesouhlasím, a zároveň si dost dobře nedokážu představit, jak se bude takové doručení SMS prokazovat v praxi.

Dalším problémem jsou pokuty uvedené v zákoně, které jsou disproporční. Za srovnatelný přestupek mohou být ukládány velmi rozdílné pokuty. V případě nedodržení karantény po pozitivním antigenním testu tak hrozí pokuta 10 000 Kč, naopak v případě porušení karantény po příjezdu z tzv. rizikové země hrozí pokuta až 200 000 Kč. Konečně novela zrušila přednostní soudní přezkum přijatých opatření, i když už došlo k jejich zrušení nebo nahrazení jiným opatřením.

Férově je třeba říci, že změna zákona oproti původnímu pandemickému zákonu přináší některé úpravy, které se snaží původní zákon „změkčit“ (např. snížení některých pokut o 80 %). Přesto to dle mého názoru nestačí. I z těchto důvodů se nakonec kolegové senátoři rozhodli přidat se k mému návrhu a zákon zamítnout.

Poslanecká sněmovna nakonec Senát přehlasovala a zákon byl přijat. Nebyla tedy všechna ta práce v Senátu zbytečná?

To v žádném případě, v zákonodárném procesu nejste v businessu, kde se hledí vždy na efektivitu a kdy se vše hodnotí pouze podle výsledku. Demokracie obecně a diskuze s ní spojená je někdy pomalá a neefektivní, to jsme koneckonců mohli vidět u obstrukcí ze strany Okamurovy SPD. Její součástí je i to, že i když jste přesvědčeni, že máte nejlepší řešení, někdy se vám prostě nepodaří o tom přesvědčit ostatní, a je nutné to přijmout. Pandemický zákon vyvolal velkou odezvu ve společnosti (já sám jsem od občanů obdržel stovky připomínek k tomuto zákonu) a vyvolal řadu diskuzí nejen mezi poslanci a senátory. Zákon neprošel v Senátu o jediný hlas a potvrdil tím dle mého názoru důležitost obou komor Parlamentu. Jakkoliv by po volbách měly být v obou komorách „stejná koalice“, opět se ukázalo, že obě dvě komory mohou mít jiný pohled na věc. Byť nakonec došlo k přijetí zákona, jsem přesvědčen, že aplikace zákona v praxi bude jiná, než kdyby zákon prošel zcela hladce, a že jeho připomínkování mělo velký smysl.

Jan Holásek

člen Ústavně-právního výboru

senátor za volební obvod č. 45 Hradec Králové

Více peněz do regionů postižených povrchovou těžbou

Povrchová těžba, ať už hnědého uhlí nebo ostatních nerostů (kámen, písky apod.), zatěžuje nejvíce regiony, kde probíhá. Přesto zůstává z úhrad, které platí těžaři, v povrchovou těžbou postižených regionech násobně menší procento než u hlubinné těžby.

Stát tak vyvádí z těchto regionů peníze, které tam vznikají.

U hnědého uhlí je to navíc z Ústeckého a Karlovarského kraje, které jsou dlouhodobě ekonomicky nejslabší z celé ČR, v různých porovnáních sociopatologických jevů vycházejí nejhůř, jsou dlouhodobě podfinancované a trendy vývoje v mnoha ukazatelích zde stále padají níž a níž. V současné právní úpravě navíc končí tyto peníze z větší části bez účelového určení, to znamená, že se z nich může hradit v podstatě cokoliv. Paradoxně třeba vyšší podpora bohatým regionům včetně Prahy a dofinancování projektů z kohezních fondů EU, které mají snižovat rozdíly mezi regiony. Ano, stát nyní ze svého rozpočtu podporuje rozvinuté regiony více než ty slabé. A nůžky se za peníze i z těchto slabých regionů dále rozevírají, slabé regiony stále padají. Zdá se vám to nelogické a nesmyslné? Ano, nelogické a nesmyslné to je i podle mého názoru.

Dovolte mi prosím několik čísel, která s horním zákonem a úhradami přímo nesouvisí, ale popisují současnou „logiku“ politiky ČR na dorovnávání rozdílů mezi regiony a toku peněz ze státního rozpočtu. Základním principem kohezních evropských dotací je totiž vyrovnávání regionálních rozdílů, a proto EU podporuje projekty v regionech s nižší mírou HDP až do výše 85 % nákladů projektu, zatímco v tzv. přechodových regionech je míra podpory 70 %. Dle dosud platného návrhu ministerstva financí minulé vlády platí, že stát srovnává výši veřejné podpory v obou typech regionů navýšením míry spolufinancování EU ze státního rozpočtu. To prakticky znamená, že Česká republika v nastávajícím programovém období plánuje investovat do bohatších regionů více než do těch strukturálně postižených. To je přímý opak kohezní politiky, k jejímuž naplňování se ČR zavázala jako ostatní členské státy EU. Nejvíce je tento paradox vidět při přepočtu na jednoho obyvatele. U těch nejbohatších regionů činí příspěvek ze státního rozpočtu na obyvatele 10 328 Kč, u tzv. přechodových 13 385 Kč a u těch méně rozvinutých, kam spadá právě Severozápad, pak pouhých 5 234 Kč. Pak se nemůžeme divit, že regiony se dále propadají a tato „koheze“ jaksi nefunguje.

Ale vraťme se k senátní novele horního zákona. Tato novela nemá ambici vyřešit kohezi Severozápadu ČR, na to v ní

jde o příliš malé peníze, dle dat z roku 2019 jde o přibližně 215 mil. Kč. Ale jde v ní o změnu logiky v přístupu k regionům, kde povrchová těžba probíhá. A o to, aby se poměr z rozdělení úhrad dostal na podobnou úroveň, jako je u těžby hlubinné, ropy nebo plynu.

Společně se skupinou 12 senátorů jsme tedy podali návrh novely horního zákona, který ale není zcela nový. Vychází z pozměňovacího návrhu, který byl při projednávání horního zákona v lednu 2021 drtivou většinou podpořen Senátem, vrácen do Sněmovny, ale bývalá Sněmovna tuto senátní vratku nepřijala. Rozdělení úhrad za povrchově vytěžený nerost návrh upravuje tak, aby se dostalo do podobného poměru, jaký je u hlubinné těžby uhlí, ropy nebo plynu, kdy v obcích zůstává 75 % z těchto peněz. U povrchové těžby je to v současnosti pouhých 33 % u hnědého uhlí a 38 % u ostatních povrchově vytěžených nerostů. Podle tohoto senátního návrhu by to, co dnes dostávají obce, zůstalo beze změny, ale část peněz z poplatků za povrchově vytěžený nerost, která dnes putuje do bezedného státního rozpočtu, by skončila nově v rozpočtech krajů, kde povrchová těžba probíhá. Nejvíce by pak tuto změnu pocítili zejména v hnědouhelných regionech. Karlovarskému kraji by to přineslo navíc přibližně 35 milionů korun ročně, Ústeckému pak kolem 180 milionů korun za rok. Také obcím, ve kterých se těží ostatní nerosty, by to přineslo nemalé peníze navíc. O tomto návrhu jsme jednali s ministerstvy a při projednávání ve výborech byl doporučen Senátu ke schválení s několika pozměňovacími návrhy, které upravují parametry rozdělení peněz z úhrad. Jak projednávání nakonec dopadne, jestli se schválí a v jaké podobě, není v době psaní tohoto textu zřejmé. Ale vzhledem k tomu, že Senát podpořil tento návrh a princip jako pozměňovací návrh horního zákona v loňském roce, a vzhledem k tomu, že ho také pustil do druhého čtení v září a přikázal k projednání výborům, jsem mírný optimista. Ať už projde v jakékoli podobě, bude to pro kraje postižené těžbou hnědého uhlí, tak pro obce, kde se těží ostatní nerosty, příjem navíc. Jak si se zákonem poradí sněmovna, uvidíme. Strany, které tam tento princip podpořily při projednávání v loňském roce jako senátní vratku, jsou nyní vládní. Senátní vratka s tímto návrhem tehdy neprošla přes poslance KSČM, SPD a ANO, a to ani přes ty z Ústeckého a Karlovarského kraje. Smutné, ale taková byla realita. Pevně věřím, že na druhý pokus by to v nové sněmovně mohlo vyjít.

Miroslav Balatka

*předseda Podvýboru pro regiony v transformaci Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí
senátor za volební obvod č. 2 Sokolov*

Adéla Šípová
Volební obvod (č. 30)
Kladno

Můj region představuje kromě samotného města Kladna a menších obcí kolem také severní část okresu Praha-západ. Žiju zde většinu svého života a jen během své kampaně jsem tu osobně prochodila snad všechny města a vesničky.

Jako vášnivá cyklistka pravidelně a ráda vyrážím poznávat krásy regionu ze sedla svého kola. Ráda brázdím místa spojená s industriální minulostí, jako jsou opuštěné průmyslové areály na Kladně, a často zde přemýšlím, jak by se tato místa dala lépe využít. Důležitým místem je Památník Lidice pečující o trvalou vzpomínku na nacisty vyhlazenou obec, který v současnosti prochází rekonstrukcí a jehož otevření je plánované na 1. červen 2022.

Naopak slavnější historii připomíná řada hradů, zámků a romantických zřícenin. Mým oblíbeným je starý barokní zámek v Buštěhradě, který v minulých desetiletích bohužel dosti chátral, nyní ale probíhá jeho postupná rekonstrukce. Dále nesmím opomenout zříceninu hradu Okoř, kde v létě probíhá hudební festival. Uprostřed křivoklátských lesů najdeme státnicky významný zámek Lány s přílehnou oborou, který se stal oblíbeným místem prezidenta Masaryka – a od jeho doby působení v čele republiky se Lány staly letním sídlem našich prezidentů a místem státních návštěv.

Když už zmiňuji křivoklátské lesy, jistě vám neuniklo, že se poslední dobou mluví o vzniku národního parku Křivoklátsko. Ten by spadl do části mého obvodu, a proto je hlavním tématem, které řeším s místními starosty. Stát si od zvýšení ochrany slibuje lepší ochranu zvláštních společen-

stev rostlin, hmyzu a ptáků, které jsou svojí rozmanitostí unikátní nejen u nás, ale i Evropě. Na straně druhé jsou zde obavy místních občanů jak z hromadných nájezdů turistů, tak z omezení pohybu v rámci parku.

Při práci senátorky se snažím být svým voličům co nejvíce k dispozici, proto mám otevřenou kancelář na Kladně každé pondělí a čtvrtek. Lidé za mnou přicházejí se svými problémy od dopravy počínaje přes stavební řízení až po osobní tragické příběhy konče. Některé z nich lze vyřešit snadno, bohužel jiná řešení jsou často během na dlouhou trať. Setkávám se spoustou lidí ohrožených chudobou kvůli mnohačetným exekucím. Prosadit změnu exekučního řádu se snažím už druhým rokem. Mezitím se snažím lidem pomáhat jak svými právními radami, tak přímo v ulicích. Spolu s dobrovolníky průběžně organizujeme potravinovou pomoc pro potřebné. Vždy mě dojde, jak dokáží být lidé skromní a vezmou si jen tolik, kolik potřebují, aby se dostalo i na ostatní.

Teď plánuji pomoc lidem z Ukrajiny. Sama jsem nabídla ubytování a organizuji materiální sbírku. Na svém pozemku jsem zřídila menší sklad, kam mohou lidé donést oblečení, lůžkoviny nebo věci pro děti. Já darovala věci po svých dětech, matrace a kočárky. Uprchlíci z Ukrajiny si toho berou jen minimum, aby se co nejvíce lidí dostalo do vlaku.

Velice mě překvapilo, jak dokážeme být jako společnost solidární, a děkuji všem občanům, kteří pomáhají. Jsem přesvědčena, že pokud to takto půjde dále, tak to musí skončit dobře!

Tomáš Třetina
Volební obvod (č. 54)
Znojmo

Znojmsko, kraj, kam i pánbůh jezdí na dovolenou

Znojmo a Znojmsko, malý kousek jižní Moravy, je krásný kout naší země. Půvabná krajina protkaná vinohrady, lesy a říčkami. Země jak zahrádka, mezi Moravským Krumlovem a Znojmem, od Vranova nad Dyjí až po Miroslav. Kdybyste si k nám někdy udělali výlet, věřte mi, nebudete chtít odjet. A vždycky vám ještě zbude něco, kvůli čemu se budete chtít vrátit.

Znojmo – město, kde se Švédí bojí

Samotné Znojmo, největší město našeho regionu, je nádherné. Středověké centrum města s naprosto unikátními sklepy je pro spoustu turistů překvapením. Existuje legenda, která vypráví o tom, jak se za třicetileté války místní obyvatelé před nájездem švédských vojsk do těchto sklepů schovali. Komíny domů dosahovaly až do sklepů, kde byla i kamna, aby zde nebyla zima a dalo se vařit. Když Švédové do Znojma vtrhli, našli domy prázdné, plotny studené, a přesto se kouřilo z komínů. Vyděšení Švédí prchli z města a dodnes se ve Švédsku mluví o českém městě duchů. Dnes se Znojmo nepotýká se švédskými nájездníky, ale s dopravou. Již léta se plánuje silniční obchvat města, jenomže dokončení je v nedohlednu. I proto se jako senátor snažím koordinovat jednání ŘSD a místních sdružení, která se stavbě brání. Velmi doufám, že se dohodneme, a to ku prospěchu celého města. Velkou výzvou pro Znojmo je i rekonstrukce Kláštera v Louce. Velmi se snažím pomoci Znojmu získat prostředky na tuto nádhernou kulturní památku. Její rekonstrukce by pomohla nejen Znojmu, ale celému regionu.

Podyjí – malý, ale krásný národní park

Pokud nechcete trávit čas ve městě, byť krásném, zvete vás do lůna přírody Národní park Podyjí. Není to park rozsáhlý, kde byste se ztratili, ve skutečnosti je to náš nejmenší národní park, ale najdete v něm překrásné kouty nedotčené

zeleně, prosycené vodou z meandrů Dyje. Můžete zde pozorovat ohromné množství chráněných druhů vodních ptáků i dravce či ptáky jižnějších zemí. Anebo se jen tak procházet po turistických trasách a dýchat čistý, osvěžující vzduch.

Moravský Krumlov – slovanský sen

Byl bych špatný starosta Moravského Krumlova, kdybych vás nepozval k návštěvě našeho města. V malém údolí pod Floriánkem, půvabným barokním kostelíkem známého poutního místa, najdete přívětivé město, které vás zve na největší uměleckou perlu celého regionu. V našem zámku je vystavena Slovanská epopej Alfonse Muchy. Ohromující plátna zaplňují velké zámecké sály a vtáhnou vás do víru dějin slovanských národů, abyste bez dechu žasli nad uměleckou invencí a malířskou dokonalostí mistra Muchy. Zámek, který Muchově Epopeji nabídl své prostory, však nejprve musel projít rozsáhlou rekonstrukcí. Nejen že samotné výstavní prostory jsou na nejvyšší technické úrovni světových výstavních síní, ale renesanční budova zámku se také postupně klube do své původní krásy. Jako starosta chci rekonstrukci dokončit, aby klenot našeho města lákal turisty ze širokého okolí.

Moravou se necestuje, Morava se ochutnává

V našem kraji se tak můžete kochat městy, památkami i přírodou. Ale nezapomeňte, že Morava – a Znojmsko zvláště – se musí především ochutnat. Všude najdete vinohrady, vinné sklípky a vinaře, kteří vám rádi dají ochutnat, protože právě to jejich víno je to nejlepší. Nebo spíš u sousedů? Či ve vedlejší vsi? To už je na vás, kam až se proochutnáte. Ale věřte mi, vždycky už budete mít důvod se k nám vracet. Vždyť je tu tak krásně, že sem snad i pánbůh jezdí na dovolenou.

Ondřej Šimetka
Volební obvod (č. 72)
Ostrava-město

Ve funkci senátora mám za sebou první rok, který byl docela turbulentní. Jsem totiž i přednostou Gynekologicko-porodnické kliniky Lékařské fakulty Ostravské Univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava, největšího zdravotnického zařízení v regionu, a pandemie koronaviru tak měla dopad nejen na mou práci v Senátu, ale zejména na práci v nemocnici a na fakultě. Vedle COVIDu-19, který byl pro celé zdravotnictví velmi náročný, nás ale na klinice zaměstnala i „vlna“ žen z Polska, které v důsledku velmi restriktivních potratových pravidel vyhledaly pomoc za hranicí své země.

Můj volební obvod je pestrý, vedle Poruby, jednoho z největších a nejkrásnějších ostravských obvodů, jsou jeho součástí i menší obce a území na česko-polském pohraničí. Právě v Porubě, kde sídlí také FN Ostrava, mám zřízenou senátorskou kancelář v nově zrekonstruovaném Domě kul-

tury Poklad. V rámci senátorské kanceláře nabízím bezplatnou právní poradnu, kde jsme s mým týmem za první rok pomohli více než padesáti lidem v řešení jejich problémů. Ve většině případů poradnu využívají senioři, kteří se hůře orientují v nutných procesech během řešení konkrétních problémů, ale i lidé s exekucemi či nejasnostmi kolem svých dluhů. V rámci senátorské kanceláře do budoucna chystáme sérii osvětových přednášek na téma dezinformace a kritické myšlení, což je problematika, kterou vnímám jako velmi důležitou.

Můj volební obvod č. 72 žije. Odehrává se tu velký počet akcí pro širokou veřejnost, nechybí participativní projekty a sousedské akce. Rozvoj celého regionu jde dle mého názoru správným směrem. V posledním roce byly vyřešeny i dlouholeté obstrukce kolem dokončení projektu prodloužené Rudné, která je pokračováním silnice I/11 severozápadně od města Ostravy směrem na Opavu. Po otevření se velmi odlehčilo porubským částem, včetně provozu v blízkosti FNO. Aktuálně se znovu otevírá projekt Severního spoje, který je stěžejní pro zkrácení cesty z obvodu do centra města a zajistí napojení Poruby, Martinova a Třebovice na dálnici D1. V současnosti se také rekonstruuje dominanta a kulturní památka Poruby porubský Oblouk, rekonstruuje se rovněž celý areál hluchínské přehrady na moderní rekreační oblast. Velké změny vidíme také v městské hromadné dopravě, kdy v Ostravě a okolí jezdí nejmodernější síť autobusů a tramvají.

Jsem veliký patriot našeho regionu, cítím se tu skvěle a věřím v jeho další rozvoj zejména v oblasti turismu a kultury.

VO č. 1 – Karlovy Vary JAN HORNÍK

Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, o.p.s., na jehož vzniku jsem se podílel, má po zápisu hornických památek Krušnohoří na Seznam světového dědictví UNESCO mimo jiné propagovat náš region. Letos na lednovém jednání jsme učinili další krok k účasti v Oblastní destinační agentuře Krušné hory, kterou společně založí Karlovarský a Ústecký kraj. Montanregion KH/E, o.p.s. do ní vstoupí po schválení zastupitelstvy zúčastněných obcí.

Jednou z památek je Vápenka v Háji u Loučného pod Klínovcem.

VO č. 2 – Sokolov MIROSLAV BALATKA

Historie výroby hudebních nástrojů v Kraslicích sahá až na počátek 17. století. O udržení tohoto krásného řemesla a navrácení renomé značky Amati, která je tu už od roku 1945, se pokouší nový majitel firmy Roman Staněk. Nabídl jsem Amati pomocnou ruku při propojování s aktéry, kteří by mohli pomoci, ať už se získáním dotací, či znovuvytvořením studijního oboru výroby ná-

Návštěva v provozu Amati.

strojů. To by jistě prospělo nejen společnosti, ale i městu Kraslice, které se potýká s mnohými problémy.

VO č. 16 – Beroun JÍŘÍ OBERFALZER

V Medvěďáriu na Městské hoře v Berouně bylo 13. ledna rušno. V tento den totiž mají Matěj a Kuba, známí medvědi z Večerníčku, narozeniny. Letos oslavili už dvaadvacáté. Nemohl tam chybět jejich adoptivní otec Václav Chaloupek a přišli i berounští místostarostové a zaměstnanci MKC Beroun. K narozeninám jim pochoutku přinesl i berounský senátor Jiří Oberfalzer – hrozny zobal pěkně po jedné kuličce.

Narozeninovými hrozny se místopředseda Oberfalzer trefil medvěďům do noty.

VO č. 22 – Praha 10 RENATA CHMELOVÁ

Skutečnost, že můj návrh zvýšení pokut za úmyslné ničení památek nebyl

Senátorka Chmelová na tiskové konferenci.

Senátem přijat, beru jako promarněnou příležitost, jak mnohem lépe chránit naše památky. Navrhovala jsem pětinašobné zvýšení pokut za jejich úmyslné ničení. „V 2018 došlo k nelegální demolici vinohradské rondokubistické vily Na Šafrance, přesto doposud nikdo nedokázal přimět majitele k uvedení vily do původního stavu. Tím ale moje aktivita nekončí. Dál budu pracovat na lepší ochraně dědictví našich předků,“ uvedla senátorka Chmelová.

VO č. 23 – Praha 8 LUKÁŠ WAGENKNECHT

Začátkem února jsem zaslal nesouhlasné stanovisko k záměru výstavby

OD Kaufland v sousedství přírodního parku Drahaň-Troja. Podpořil jsem tak místní občany, kteří se na mne obrátili a kteří výstavbu hypermarketu v této lokalitě vnímají, stejně jako já, jako nadřazení podnikatelského záměru investora nad veřejným zájmem. Tato lokalita má sloužit občanům pro klidné bydlení s dostatkem zeleně. Případ budu spolu s místními občany i nadále sledovat.

Odhalení pamětní desky M. Horákové 11. ledna 2022.

VO č. 27 – Praha 1

MIROSLAVA NĚMCOVÁ

Pražské Vinohrady ozdobila nová pamětní deska věnovaná dr. Miladě Horákové. Deska je umístěna na domě, kde se paní doktorka narodila. Velmi se mi líbí i jako umělecké dílo, jehož autory jsou Jana Šindelová a Michal Motyčka. Doporučuji všem, aby se u ní zastavili.

VO č. 29 – Litoměřice

LADISLAV CHLUPÁČ

Velmi mě těší, že právě do Litoměřic putoval titul Pečovatelka roku 2021 v kategorii sociální pracovník. Získala jej Mgr. Lenka Vašutová, pracovnice Domova pro matky s dětmi, provozovaného Diakonií ČCE. Je úkolem vyspělé společnosti postarat se o občany v tíživé životní situaci, obzvláště jsou-li součástí jejich rodin i děti. Práce v sociální oblasti je velmi záslužná a nesmírně ná-

Senátor Chlupáč blahopřál k titulu Pečovatelka roku 2021 Mgr. Lence Vašutové.

MAS Mezileší – proti rušení osobní vlakové dopravy na trati 062.

VO č. 32 – Teplice

HYNEK HANZA

Říká se, že pes je nejlepší přítel člověka. Bohužel ne vždy to platí i obráceně. Naštěstí existují místa, kde se o ně postarají s maximální láskou a péčí. Jedním z takových míst je i útulek pro opuštěná a týraná zvířata v Žimě u Teplic. „Útulku Anidef, který jsem měl možnost při své návštěvě podpořit a seznámit se s lidmi, kteří dokázali najít nový domov stovkám psů a koček, patří

Valentýnská návštěva útulku Anidef.

velké poděkování a hluboký obdiv za jejich práci,“ řekl senátor Hanza.

VO č. 37 – Jičín

TOMÁŠ CZERNIN

Jsem nadšený z našich lidí. Když Rusko zaútočilo na Ukrajinu, Češi ihned začali projevovali Ukrajině svou solidaritu. I v našem kraji, třeba v Jičíně, byly demonstrace proti agresí a válce. Velmi rád jsem lidi ubezpečil, že Senát to vidí stejně a že se postarám, aby jejich hlas byl také slyšen. Také koncerty či divadelní vystoupení se staly projevem odporu válce. Ruku v ruce s tím šla konkrétní podpora uprchlíkům. Lidé přispívají penězi, materiálem, dopravními prostředky. Všem, kdo pomohli těmto ubohým lidem v nouzi, srdečný dík!

VO č. 39 – Trutnov

JAN SOBOTKA

Zavádíme projekt Vrchlabí bez odpadu. Spočívá v aktivní osvětě a vzdělávání. Téma rezonuje a aktéři svými náměty hledají neotřelá řešení, prostřednictvím sociálních sítí rozšiřují aktivity, počty sympatizantů a spolupracovníků. Přidala se i ŠKODA AUTO. Nápaditá je internetová platforma pro výměnu věcí za odvoz na webové adrese www.vrchlabi.nevyhazujto.cz

Projekt Vrchlabí bez odpadu.

VO č. 42 – Kolín

PAVEL KÁRNÍK

Ve středu 29. 12. se v Nehvizdech slavnostně odhaloval nový památník u příležitosti 80. výročí výsadku operace Anthropoid. Jednalo se o jednu z nejvýznamnějších operací československého válečného odboje, díky níž se po skončení druhé světové války mohlo Československo hrdě postavit na stranu vítězných mocností. Po osmdesáti letech tak získala tato důležitá odbojová akce opravdu důstojné pietní místo. Bylo mi ctí se této významné události za Senát Parlamentu ČR zúčastnit a položením kytice k novému památníku vzdát československým válečným hrdinům hold. Čest jejich památce!

Senátor Pavel Kárník u nového památníku.

VO č. 43 – Pardubice

MILUŠE HORSKÁ

Na 10. ročníku Burzy filantropie se podařilo získat pro neziskovky z Pardubicka a Chrudimska přes milion korun. Letos se povedlo podpořit projekty na pomoc dětem z dětských domovů a pěstounské péče. Osud jim bohužel nerozdal ty nejlepší karty, o to víc potřebují naši pomoc. Sama si vybírám každý rok dva projekty, které podpořím. Vesta Pardubice podporuje pěstounské rodiny

Senátorka Miluše Horská a zástupci neziskovek z Pardubicka a Chrudimska na 10. ročníku BURZY FILANTROPIE.

Senátorka Vítková společně s vítězi Kuřimského koštu slivovice.

a Your Chance o.p.s. pomáhá dospívajícím z dětských domovů úspěšně zvládnout přechod do běžného života.

VO č. 44 – Chrudim

JAN TECL

Poslední únorový víkend jsem zavítal do Libíce nad Doubravou při příležitosti slavnostního začlenění nového hasič-

Libice nad Doubravou – začlenění nového hasičského automobilu.

ského auta do výjezdu HZS Kraje Vysočina. Hasičský automobil byl zakoupen pro místní dobrovolné hasiče k plnění jejich důležitého poslání. Obdivuji skromnost a odhodlání, se kterými nám poskytují nezištnou pomoc v nelehkých situacích. Vážím si práce všech dobrovolných hasičů a děkuji za jejich přístup a nasazení.

VO č. 49 – Blansko

JAROMÍRA VÍTKOVÁ

V Kuřimi se v lednu uskutečnil III. Lidový košt pálenek, kterého se zúčastnila senátorka Jaromíra Vítková. „Hlavní soutěž byla o nejlepší pálenku, do které jsme se také zapojili, a dovezli jsme vzorky z Boskovic. Z celkem 52 vzorků jsme předali ocenění třem nejlepším. Doprovodná soutěž byla o nejlepší domácí pomazánku. O zábavu se postarala cimbálová muzika Šmytec,“ sdělila senátorka Vítková.

VO č. 52 – Jihlava

MILOŠ VYSTRČIL

Namísto řečí konkrétní projekty a nápady. To je krajská konference ENER-SOL 2022, na které se studenti středních škol z Vysočiny v pátek 11. února 2022 sešli tradičně v Jihlavě.

„Jako učitel matematiky a fyziky musím ocenit studentské nápady a rovněž také vyučující, kteří se studentům dlouhodobě věnují. Výchova k šetrnosti a úsporám tímto způsobem má opravdový smysl,“ okomentoval průběh konference senátor Miloš Vystrčil.

Senátor Miloš Vystrčil (třetí zleva) poslouchá jeden z prezentovaných projektů krajské konference ENERSOL 2022.

VO č. 53 – Třebíč HANA ŽÁKOVÁ

V Hrotovicích i letos proběhlo tradiční Tříkrálové koupání otužilců. Konalo se v rybníce, který pro tuto akci zbavili ledu profesionální a dobrovolní hasiči. Přidali navíc ukázkou záchrany tonoucího. Předseda Klubu ledních medvědů Třebíč Zdeněk Mikoláš postupně představil jednotlivé členy, kteří vstupovali do ledové vody. Zúčastnila se i úspěšná otužilkyně Andrea Klemenťová z Třebíče. „Děkuji paní starostce Hance Škodové za pozvání a milé přijetí,“ sdělila senátorka Žáková.

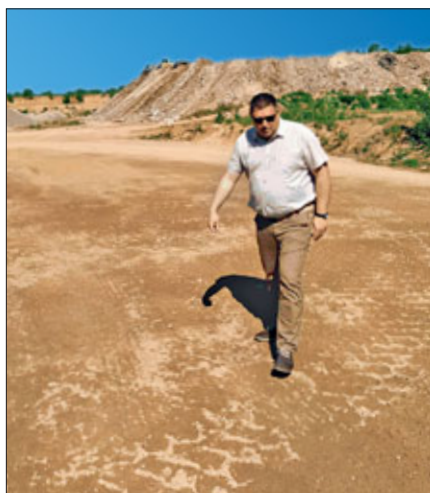
Otužilci z Klubu ledních medvědů Třebíč. Foto: Pavel Cafourek.

VO č. 54 – Znojmo TOMÁŠ TŘETINA

Znáte Božice? Ta obec jede – nové byty, opravený vodojem. Můj kolega Karel Hala tam starostuje už třetí ob-

dobí. Řešíme tam společně takovou „věc“. Uvažuje se o tom, že starou pís-kovnu zavezou sutí. Zavážení velkými nákladními auty by neúměrně zatížilo místní komunikaci a poškodilo by ji. Také by se zvýšila hladina hluku a praš-nosti. A to nemluvím o tom, že v dávno opuštěném lomu zahnízdili ptáci, mnozí chránění. Snažím se pomoci, je třeba chránit přírodu a komfort života obyva-tel, ale nechceme házet klacky podnikate-lům pod nohy. Tak nám držte palce.

VO č. 61 – Olomouc LUMÍR KANTOR

Po dlouhých jednáních budou obno-veny lety vrtulníkem pro novorozence v bezprostředním ohrožení života, nej-častěji s kritickou srdeční vadou, či k re-suscitovaným. Právě pro ně je důležitá každá minuta. „V našem kraji se vysky-tují zhruba 2–3 případy novorozenců s kritickou srdeční vadou za rok. Jde o zdraví dětí a záchranu jejich životů. Proto jsem rád, že jsme spolu s kraj-ským úřadem, vedením záchranné

Po 10 letech obnovujeme činnost letecké zá-chranné služby pro novorozence.

Charitativní zápas mezi Asper Šumperk a FBC Přerov.

služby i firmou ATE našli společně ře-šení.“

VO č. 65 – Šumperk MIROSLAV ADÁMEK

Už tradičně se v našem regionu koná během adventu sbírka Darujte s námi Ježíška, kterou organizuje iniciativa Děti dětem. Společně se spoustou dob-rých lidí jsme pomohli několika prckům, třeba Dominikovi Kallymu. Krásný, usměvavý klučina získal potřeb-nou hrací tabuli, která mu pomůže roz-víjet jemnou motoriku. Dominikovi pomáháme dál, v únoru se odehrál vy-hecovaný charitativní zápas mezi Asper Šumperk a FBC Přerov o první místo ta-bulky. Také díky hráčům obou týmů se vybralo skvělých 40 tisíc korun!

VO č. 69 – Frýdek-Místek HELENA PEŠATOVÁ

Spolu s více než padesáti zástupci re-gionu usilujeme o změnu v rozhodnutí Ministerstva dopravy, kterým bylo v de-vadesátých letech umožněno, aby přes CHKO Beskydy tranzitovala přeshra-niční kamionová doprava. Tato doprava

Projekt Beskydy bez transitní kamionové dopravy.

velmi negativně zasahuje do celého ekosystému chráněné oblasti, ohrožuje kvalitu pitné vody v přehradě Šance a snižuje přidanou hodnotu Beskyd coby turistické a rekreační oblasti. Naším cílem je proto zavedení celoročního zákazu vjezdu tranzitní kamionové dopravy do CHKO Beskydy, která je mj. zahrnuta do soustavy evropsky významných lokalit Natura 2000.

VO č. 73 – Frýdek-Místek

JIŘÍ CIEŇČALA

V průběhu ledna jsem při návštěvách některých obcí v mém senátorském obvodu, kterých je mimochodem celkem 37, dospěl k názoru, že energetická problematika se stává jedním z klíčových faktorů při správě obcí a měst. Tehdy jsem ale netušil, co se ještě během pár týdnů stane s cenami energií a že dokonce dojde k vojenské agresi Ruska na Ukrajinu a naše země bude pomáhat ukrajinským běžencům. Nicméně během první poloviny února jsem připravil energetický workshop, na kterém jsme se se starostkami a starosty obcí 8. března setkali. V závěru našeho workshopu jsme se dohodli, že je nanejvýš potřebné se dále scházet k energetické problematice, která je v současnosti velice proměnlivá a bude mít nadále klíčový význam jak v hospodářském životě, tak ve správě každé obce a udržení životní úrovně našich občanů.

VO č. 74 – Karviná

PETR VÍCHA

Dva čeští a dva polští starostové debatovali v lednu v Bohumíně o vysokorychlostní železniční trati. Ta má procházet Bohumínem, kde překročí

Petr Vícha při debatě o vysokorychlostní trati.

hranice, a bude pokračovat v Polsku. V plánech jsou teď dvě varianty. Buď vést trasu v Česku blíže dálnici, anebo naopak východněji přes Dolní Lutyni, což preferují Poláci. Návrhy teď čeká podrobné prozkoumání. „Kromě železnice jsme probrali i společné projekty, cyklostezky a změnu pravidel pro děti na bicyklech v Polsku. Jsem rád, že vztahy s našimi polskými sousedy jsou přátelské, a to bez ohledu na státní spory o těžbu v Turówě,“ řekl senátor a starosta Bohumína Petr Vícha.

VO č. 75 – Karviná

ONDŘEJ FEBER

V Senátu proběhla výstava Hornictví na Karvinsku. Vernisáže se zúčastnil mimo jiné i místopředseda Poslanecké sněmovny Karel Havlíček.

Expozice prezentovala prvopočátky těžby, vývoj technologií, největší důlní tragédie, zvyky udržované v hornickém stavu, devastaci a rekultivaci území. „Chtěli jsme ukázat nejen hornický ráz Karvinska, ale i zajímavá místa a turistické atrakce,“ uvedl senátor Ondřej Feber.

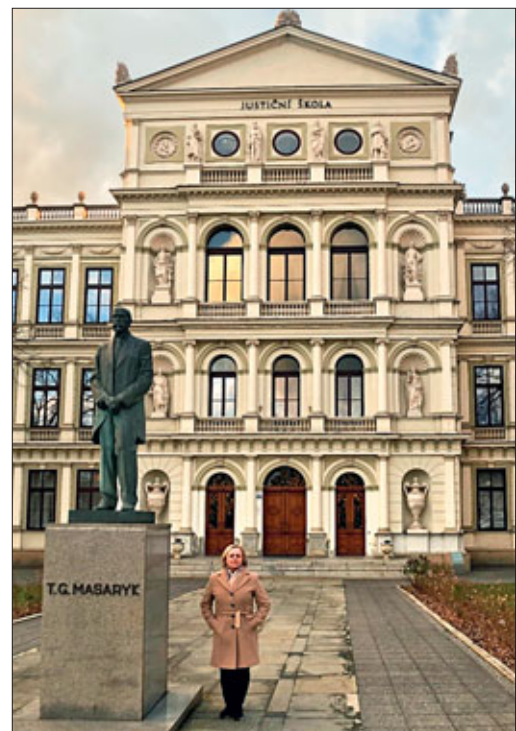
Autoři výstavy společně se senátorem Feberem.

VO č. 76 – Kroměříž

ŠÁRKA JELÍNKOVÁ

31. ledna proběhlo jednání s ředitelem Justiční akademie v Kroměříži. Tématem byla stížnost zainteresovaných subjektů na nejednotnou praxi obcí a krajů, OSPODů, soudů a Úřadů práce. Ze strany justice se ozývají hlasy o potřebě větší vzájemné spolupráce. Kroměřížská Justiční akademie provádí pilotní testování využití soudních sociálních pracovníků v rámci projektu „Zlepšení přístupu zranitelných skupin osob ke spravedlnosti“. „Na základě podnětů jsme naplánovali v Senátu konferenci s pracovním názvem „Interdisciplinární spolupráce v sociálně právní ochraně dětí,“ doplnila Jelínková. Konference proběhne 24. 5. 2022.

Senátorka Šárka Jelínková u budovy Justiční akademie v Kroměříži.

VO č. 79 – Hodonín

ANNA HUBÁČKOVÁ

Anna Hubáčková uskutečnila své první ministerské „výjezdní“ jednání do svého senátního obvodu. V Kyjově jednala se starostou Luklem a náměstkem hejtmána Jihomoravského kraje Zámečníkem o možnostech využití opuštěných dolů a vrtů jako zdrojů užitkové vody. Využití na zavlažování veřejné zeleně, polí a vinohradů, zavodňování rybníků anebo do cisteren pro hasiče. Je to jedno z dílčích opatření kraje, jak snižovat rizika spojená se suchem.

Jednání k důlním vodám v Kyjově.

Na vzpomínkovém večeru, kde si hosté připomněli 10 let od odchodu Václava Havla, zahrála i kapela Pražský výběr.

Na znamení podpory tamního disentu zavlála na budově Senátu tibetská vlajka.

Český Senát byl rovněž jedním z míst, kde se konala vzpomínková akce v Den památky obětí holocaustu, na setkání dorazila i předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová.

Akce Den Antarktidy 2021 proběhla pod záštitou předsedy Senátu Miloše Vystrčila, který od vědců obdržel plaketu za podporování polární vědy v ČR.

Redakční rada: Vojtěch Chmelíček (šéfredaktor), Miloš Vystrčil, Jana Vohralíková, Veronika Wolf, Sue Nguyen. Foto: Michal Pavlík, Anna Kučerová, Sue Nguyen, Danuše Malá. **Redakční uzávěrka:** 30. března 2022. Vydává: Kancelář Senátu, Valdštejnské nám. 17/4, 118 01 Praha 1, IČ: 63839407, www.senat.cz, tel.: 257 075 707, e-mail: chmelicekv@senat.cz, ročník XXVIII., číslo 1/2022, evidenční číslo MK ČR E 10120, vychází čtvrtletně, graficky upravil Jan Dvořák, produkce HQ Kontakt, spol. s r. o.

@Senat.cz

@senatcz

@SenatCZ

Senát Parlamentu ČR

